

‘Det største problem med døgninstitutioner er, at der ikke er nok af dem. Der er mange unge, der ikke får den hjælp, de har brug for’

SARAH, 23 ÅR, TIDLIGERE BEBOER PÅ HEDEBOCENTRET

Tema om fremtidens døgninstitution

18/2010

3. SEPTEMBER

ISSN 0105-5399

Ansvarshavende
Forbundsformand
Kirsten Nissen

Redaktion
Jens Nielsen (redaktør)
Kurt Ladefoged
Lone Marie Pedersen
Maria Rørbæk
Layout
Steven Leweson

Stillingsannoncer
Lene Jensen, Datagraf Auning AS,
Energivej 75, 8963 Auning
Tlf. 8795 5555
Fax 8795 5544
annoncer@datagraf.dk

Læserindlæg, artikler og
anmeldelser er ikke nødvendigvis
udtryk for redaktionens eller
organisationens mening.
Redaktionen påtager sig intet
ansvar for uopfordret indsendt stof.

Alle artikler i Socialpædagogen
kan desuden findes i arkivet på
www.socialpaedagogen.dk

Adresse
Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9,
1211 København K
Tlf. 7248 6000
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13
Telefax: 7248 6001
redaktionen@sl.dk
www.socialpaedagogen.dk

Abonnement
Abonnementspris 2010:
877,00 kr. inkl. moms (26 numre)
Løssalg: 39,00 kr. + porto

Tryk og produktion
Datagraf Auning AS

Oplag
41.606 i perioden
1.7.09-30.06.10

Redaktionen af 18/10
er afsluttet den 26.08.2010.

Deadline for læserbreve og
stillingsannoncer til 19/10,
der udkommer den 17. september,
er mandag den 6. september kl. 12.
Deadline for stillingsannoncer til
20/10 er den 20. september kl. 12.
For tekstsiderannoncer er deadline
til 20/10 onsdag den 15. september.

Forside:
Søren Kjeldgaard

Medlem af
DS Danske
Specialmedier

KOMMENTAR

De vokser op med forældre med ringe eller slet ingen tilknytning til arbejdsmarkedet – i værste fald til samfundet. Og det præger naturligvis deres opvækst

Tag fattigdom alvorligt

Af Kaj Skov Frederiksen
Forbunds næstformand

FOTO: VIBEKE TOFT

Det er EU's fattigdomsår i år. Det har man måske ikke mærket så meget til, men det ændrer ikke ved, at fattigdom er et stigende problem i vores ellers så rige land. En ny analyse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) viser, at andelen af fattige børn er eksploderet på få år. Ikke mindst i de mange ghettoområder i de større byer. Andelen af fattige børn i Vollmose i Odense er gået fra 7 til 20 procent fra 2003 til 2007, og tallet for Gellerup i Århus er mere end tredoblet fra 7 til 26 procent, viser tallene fra AE.

Samlet er der nu næsten 65.000 fattige børn i Danmark. Det er en stigning på over 13.000 børn på bare ét år, hvilket svarer til en stigning på 26 procent. Sorterer man familier fra, hvor mindst en af forældrene er studerende, er der 56.000 fattige børn i Danmark.

Jeg synes, det er nogle skræmmende høje tal. Jeg synes, det er pinligt, at vi i et rigt land som Danmark skal have 56.000 børn, der ikke kan holde børnefødselsdag. Som ikke har råd til at gå til svømning eller fodbold. Som i det daglige må undvære ting, som deres jævnaldrende kammerater ser som en selvfølge. Computer og mobiltelefon for eksempel.

Det giver sig selv, at økonomisk fattigdom ofte også slår følge med mangel på mere menneskelige ressourcer i de berørte familier. Og derfor siger det også sig selv, at de helt store tabere i fattigdomsdiskussionen er børnene. De vokser op med forældre med ringe eller slet ingen tilknytning til arbejdsmarkedet – i værste fald til samfundet. Og det præger naturligvis deres opvækst. Derfor synes jeg, at det i EU's fattigdomsår ville klæde regeringen at lytte til og sætte gang i anbefalingerne fra sin egen ghetto-kommission.

Formanden for kommissionen har udtalt, at hvis man vil fattigdomsproblemerne til livs, må man starte med at tage hele problemet langt mere alvorligt og se på det som et samfundsproblem. Det er ikke i orden, at vi taber alle disse børn på gulvet – fordi det rent faktisk handler om 56.000 små mennesker. Men vi har heller ikke råd til at miste dem. Vi har som samfund brug for deres ressourcer. Det er endnu en grund til, at det er halv-hjernet ikke at arbejde mere målrettet på at afskaffe fattigdom i Danmark.

En passende start her i fattigdomsåret kunne være, at regeringen og dens støttepartier indså nytten i at indføre en fattigdomsgrænse. Det har man i snart sagt alle andre lande. Det har OECD, det har EU. Men det mener regeringen ikke, at man med nogen værdi kan indføre i Danmark. Det er noget vås, og det forplumrer diskussionen. Lad os nu få sat tal på og så komme i gang med at diskutere, *hvordan* vi løser problemet, i stedet for at bruge mere tid på at skændes om, *hvor stort* problemet er. Og lad os bruge anledningen til at se fattigdommen i Danmark som andet og mere end et spørgsmål om økonomi!

INDHOLD

FOTO: RICKY JOHN MALLOY

04 FREMTIDENS DØGNINSTITUTION

Krystalkuglen er pudset i dette temanummer, der sætter fokus på fremtidens døgninstitutioner. Hvordan bør de se ud – set med blandt andre socialministerens, Børnerådets og Socialpædagogernes øjne?

Forstander Lars Andersen er ikke i tvivl: Mange af dem bør ligne hans egen arbejdsplads, Familiehusene i Greve. Kommunen har færre traditionelle anbringelser. Til gengæld kan børn og forældre i en kortere periode bo sammen i 'Forældrehusene', hvor far og/eller mor rustes til forældreskabet.

Tre tidligere anbragte giver også deres bud på, hvad der skal til: Det handler meget om gode relationer. Men netop de tætte relationer, oplever mange anbragte for få af, fortæller professor Tine Egelund. Så hvad skal der til for at skabe nogle rammer, der fremmer mulighederne for tætte relationer mellem børn og voksne, spørger hun.

26

FOTO: SØREN KJELDGAARD

20

- 04** Vi er fremtiden
- 06** Rebekka og Jason i samme verden
- 10** Visioner for fremtidens døgninstitution
- 14** Vi kan tilbyde 25 individuelle løsninger til hvert barn
- 16** Frirum i faste rammer
- 20** Nogen at tale med; nogen, man kan have tillid til
- 26** Hvad er målet? Og hvordan kan det nås?
- 29** Fire kig i krystalkuglen
- 30** FACEBOOK
- 31** ARBEJDSMILJØ
Trivselsaftalen trives
- 32** ARBEJDSMILJØ
Sociale tillidsmænd er sagen
- 33** PFF-OVERENSKOMST
'Vi vil ha' løn som kvalificeret'
- 34** SYNSPUNKT
Nu strammes Løkken!
- 35** BØGER

FREMTIDENS DØGNINSTITUTION

Vi er fremtiden

Fokus på fremtidens døgninstitutioner

Den 29. september afholder Socialpædagogerne konferencen 'Fremtidens døgninstitutioner'.

I den anledning har Socialpædagogen bedt forskellige mennesker kigge i krystal-kuglen. Hvordan bør fremtidens døgninstitution se ud? Og hvad er dens største udfordring? Læs bud fra blandt andre socialministeren, tidligere anbragte, formanden for ForældreLANDSforeningen og to forstandere, som byder indenfor på hver sin døgninstitution, der måske allerede har taget hul på fremtiden.

Der også mulighed for at diskutere emnet på facebook. Læs mere om konferencen på www.sl.dk/dognkonf

Helhed, fleksibilitet og tværfaglighed er kodeordene på Udviklingscenter Familiehusene – og det bør det også være på fremtidens døgninstitution, mener forstander Lars Andersen

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Foto: Ricky John Molloy

Spøgsålet får ham til at le lidt forlegent. Men jo, forstander Lars Andersen mener, at Familiehusene er et bud på fremtidens døgninstitution.

Lars Andersens kontor ligger i et helt almindeligt parcelhuskvarter i Greve. Herfra trækker han i trådene til mange vidt forskellige tilbud, der som hjemmesiden angiver, er målrettet 'børn, unge og familier, der har brug for støtte til at løse aktuelle eller mere langsigtede problemstillinger'.

Her er blandt andet en skole, hvor eleverne kommer sammen med forældrene, en døgnafdeling, hvor børn og forældre bor sammen, og udgående medarbejdere, der arbejder pædagogisk med unge og deres familier. Som navnet siger, fokuserer Familiehusene på hele familien frem for det enkelte barn eller den enkelte unge.

– Børn og familier hører sammen – men selvfølgelig ikke for enhver pris. Greve Kommune anbringer da børn udenfor hjemmet, men slet ikke i samme omfang som så mange andre kommuner, siger han.

Fleksibilitet

Når Lars Andersen skal beskrive fremtidens døgninstitution, beskriver han sin egen arbejdsplads:

– Fremtidens døgninstitution er et ressourcecenter med fleksible muligheder, der arbejder tæt sammen med kommunens andre tiltag – med

henblik på at lave en helhedsorienteret løsning for de familier, hvis børn er i vanskeligheder, siger han.

I Familiehusene består fleksibiliteten dels i, at der er mange forskellige tilbud at vælge imellem, dels i, at det enkelte tilbud kan skrues sammen på mange forskellige måder. Et forløb i Familiehusene kan for eksempel afsluttes med, at barnet kommer i familiepleje tre dage om ugen, og er hjemme fire dage om ugen.

– Ligesom for eksempel også mange skilsmissebørn skifter mellem to hjem, siger Lars Andersen.

At samarbejdet med resten af Greve Kommune er tæt, er der ingen tvivl om. Kommunens rådgivere – det andre kalder sagsbehandlere – er tovholdere på Familiehusenes arbejde med den enkelte familie, ligesom de koordinerer samarbejdet med andre instanser, som for eksempel den lokale skole. Familiehusene har heller ikke ansat egne psykologer, men bruger i stedet de lokale PPR-psykologer, der kender børnene fra før.

Tidligere ind

Lars Andersen mener ikke, at et døgnophold behøver være 'sidste udvej', der først kommer på tale, når alt andet er slået fejl.

– Det er som om, at mange politikere har en opfattelse af, at det skal være så og så galt for, at en døgninstitution kan være okay. Men jeg kunne fantastisk godt ønske mig, at politikerne havde blik for nødvendigheden af at have et ressourcecenter liggende i kommunen, hvor børn og familier kunne komme og bo i én eller flere kortere perioder. Et sted, hvor man kan arbejde med, at tingene ikke udvikler sig til egentlige anbringelser i traditionel forstand, hvor familierne splittes op, siger han.

I den sammenhæng ser Lars Andersen økonomien som den store udfordring:

– Det koster ikke mindre at arbejde på denne forebyggende måde, men hvis man anerkender, at der skal bruges de samme midler, ligger der nogle fantastiske muligheder. ■

Lars Andersen mener ikke, det er nok at se på det enkelte barns vanskeligheder – barnet skal ses i samspil med familien og omgivelserne. Derfor taler han heller ikke om børn *med* vanskeligheder, men om børn *i* vanskeligheder

Da Rebekka og Jason kom til Familiehusene, var sagsbehandleren bekymret. De havde dårlig kontakt, og Jason var ved at trække sig ind i sig selv

FREMTIDENS DØGNINSTITUTION

Rebekka og Jason i samme verden

I Greve Kommune spiller døgninstitutionen Forældrehusene en væsentlig rolle i det forebyggende arbejde. 25-årige Rebekka er blevet støttet i moderrollen – først med et halvt års ophold og så med pædagogiske hjemmebesøg

Af Maria Rørbæk, mrrk@sl.dk
Foto: Ricky John Molloy

Jeg passede overhovedet ikke Jason. Han passede sig selv. Sådan beskriver 25-årige Rebekka tiden før, hun og hendes nu fire-årige søn flyttede ind på Forældrehusene i Greve: – Han var to år, og han kunne selv tage mælk i køleskabet, selv tage flyverdragt på og selv sætte

en tegnefilm på DVD'en. Vi levede i to parallelle verdener. Han sad dér, og jeg sad dér, men vi lavede ikke noget sammen. Jeg havde overhovedet ikke øjenkontakt med ham, fortæller Rebekka, der lider af depressioner som holdes nede med medicin.

Nu står Jason på en skammel i et af Forældrehusenes køkkener. Rebekka er bag ham og hjælper med agurken.

– Ved du hvad, så skærer du bare der og der og der og alle vegne. Sådan. Dutte-lutte-lutte-lutte-lutte, siger hun.

Socialpædagog Birgitte Rostoch har stoppet sin egen hakken.

Opmærksomt følger hun med i Jason og Rebekkas samspil.

– Det er rigtig fint, Rebekka, den måde du guider ham til, hvad han skal, siger Birgitte.

Jason sætter mere fart på kniven.

Hak, hak, hak, hak, hak.

– Nej, skat, korrigerer Rebekka.

'Vi støtter forældrene i at være de vigtigste personer i børnenes liv – men vi bliver også vigtige. Vi tænker ikke, at vi skal være neutrale,' siger Birgitte Rostoch

– Du kan komme til at skære dig i fingeren. Se på mig, det kan gøre ondt.

Jason prøver igen. Lidt mere forsigtigt.

Hak, og hak, og hak.

– Rigtig fint, Rebekka, kommenterer Birgitte.

Støtte i moderrollen

I mere end halvandet år har Rebekka fået støtte i rollen som mor. Både gennem undervisning, hvor hun og andre forældre eksempelvis har lært forskellen på selvværd og selvtillid, og gennem samspillet med pædagogerne, der som i dag løbende giver input og feedback, ligesom de hjælper med at sætte konkrete mål og evaluere dem.

– Inden vi kom her var min sagsbehandler meget bekymret for Jason. Han var som i en osteklokke, og de var bange for, at han ville trække sig helt væk, hvis ikke de gjorde noget. Men nu har han ændret sig radikalt, fortæller Rebekka.

Det første halve års tid boede hun og Jason i Forældrehusene, derefter flyttede de i egen lejlighed, hvor hun to dage om ugen får besøg af Birgitte eller en anden pædagog. Hun og Jason deltager også stadig i nogle af Forældrehusenes aktiviteter som denne fællesspisning.

I dag har Rebekka sat et mål sammen med Birgitte: Det skal blive et positivt gensyn mellem mor og søn, for Jason har været væk på tre ugers ferie hos sin far.

Hvad for noget helst

Duften af karry breder sig i køkkenet, hvor Jason og Rebekka er færdige med agurken.

– Nu kan du lige snakke med ham om, hvad han skal, siger Birgitte.

– Hvad vil du helst, spørger Rebekka.

– Hvad for noget helst, vil Jason vide.

– Ja, gentager Birgitte, hvad for noget helst?

– Vil du helst hjælpe med at lave mad, eller helst hjælpe med at dække bord, uddyber Rebekka.

– Jeg vil helst lave mad, svarer Jason.

– Hvad vil du have ham til nu, spørger Birgitte.

– Han vil gerne lave mad, så det kan han godt.

Han kan hælde vand fra de dåser, svarer Rebekka.

Bagefter fortæller Birgitte Rostoch, at det er helt bevidst, når hun ind imellem gentager, hvad enten Jason eller Rebekka har sagt.

– Det er, når jeg kan se, at en af dem ikke helt har forstået, hvad den anden siger. Så forstærker jeg kommunikationen ved at give dem det to gange. Andre gange går jeg ind og oversætter ved at putte nogle flere ord på, forklarer hun.

Ind og ud af samværet

I køkkenet veksler Birgitte mellem at trække sig, så Jasons og Rebekkas samspil får plads, og mellem selv at gå ind og være en del af situationen.

Da hun står med risposen i hånden, henvender hun sig direkte til Jason:

– Vil du klippe, spørger hun.

– Ja.

– Så hjælper du lige mig. Klip, klip, klip. Sådan, flot, og så skal du hælde alle de ris op i gryden uden at spille.

Og da meljævneren skal i brug, er det først Birgitte og Jason, der holder i hver sin side og ryster løs, mens begge griner over hele hovedet.

– Kan du gøre det samme med mor, spørger Birgitte.

Lidt efter griner Jason igen, men denne gang er det fordi, Rebekka ryster meljævneren som et instrument foran hans ører.

– Når jeg har kontakt med Jason, og Rebekka står ved siden af, hjælper det hende til at gøre det samme. Men det er ikke meningen, at Rebekka skal efterligne mig, for hun skal gøre tingene på sin måde, fortæller Birgitte Rostoch bagefter.

Hun er meget opmærksom på, at Rebekka er og skal være den vigtigste person i Jasons liv.

– Men vi bliver også vigtige, og det vil vi også gerne være. Derfor har jeg både fokus på min relation til Rebekka og min relation til Jason.

Forældrehusene

Forældrehusene er en del af Udviklingscenter Familiehusene i Greve Kommune.

Der er plads til seks familier, som bor i Forældrehusene i en periode. Forældrehusene arbejder med familiens samlede problematikker og sætter som udgangspunkt ikke børn i behandling.

Efter et ophold i Forældrehusene er det ikke ualmindeligt, at familien har brug for yderligere støtte, for eksempel i form af samtaler med en familiekonsulent. Nogle forældre ender med at klare sig helt uden støtte, mens nogle få børn ikke kommer med hjem.

Se www.familiehusene.dk

Konflikt på vej

Så er kyllingegryden færdig og Rebekka, Jason og Birgitte bænker sig sammen med to andre familier. Om mandagen er der altid to pædagoger om aftenen, ugens andre dage er der kun én.

Jason har fået sin egen skål med kylling uden sauce, og lidt inde i måltidet bliver han utilfreds. Rebekka har opmærksomheden rettet mod Birgitte og fortæller om et lægebesøg, hun skal have arrangeret.

Kling, kling, kling.

Jason begynder at slå med skeen på glasset.

– Nej, Jason, det synes jeg ikke, du skal gøre, siger Rebekka.

– Hvorfor, spørger Jason.

– Ja, hvorfor, gentager Birgitte.

– Fordi jeg får ondt i ørerne, siger Rebekka.

– Jeg tror, du vil sige til mor, at hun skal tale med dig, foreslår Birgitte med blikket vendt mod Jason, der nu tager fat i skålen, og begynder at banke i bordet.

For et øjeblik siden smed Jason en dåse på gulvet uden at samle den op. 'Nå, så tager mor den, men så skal du ikke smide den ned igen... Og så skal jeg altså også have en møsser,' sagde Rebekka

Dunk, dunk, dunk.

– Jason, vil du være sød at lade være, spørger Rebekka. Tonefaldet er venligt og roligt, men sådan har det bestemt ikke altid været, fortæller hun bagefter.

– Før jeg kom i Forældrehusene kunne jeg i min depression få sådan nogle anfald, hvor jeg tog fat i ham og råbte ham ind i hovedet: 'Vra, vra, vra, vra!' Nu har jeg lært, at jeg mere skal prøve at snakke mig igennem det. Sætte ord på og forklare ham, hvad jeg vil have, siger hun.

Bordet stamper

Dunk. Dunk. Dunk.

Jasons banken er ikke sådan lige at stoppe.

– Vil du være sød at lade være, gentager

Rebekka.

Nu læner Birgitte sig frem:

– Hvad er det, der gør, at du spørger ham,

Rebekka? Hvad kan du gøre anderledes lige nu?

Rebekka tager skålen fra Jason.

– Når du spørger ham, giver du ham mulighed for at sige nej. Du kan sige, at du ikke vil lade ham gøre det, konkluderer Birgitte.

– Kig på mig, Jason. Kig på mig, siger Rebekka.

Jason siger ikke noget. Stirrer bare frem for sig.

Rebekka prøver igen. Med lidt højere stemme:

– KIG PÅ MIG.

– Han hører udmærket, hvad du siger, kommenterer Birgitte.

– Vil du have skålen tilbage? Så skal du lade være med at banke med den, forklarer Rebekka.

– Det er bordet, der stamper. Det gør det stadigvæk.

– Nå, så må bordet holde op med at stampe, svarer Rebekka.

Jason får tårer i øjnene.

Konflikten afværget

Birgitte læner sig længere frem:

– Nu er du lidt ked af det, Jason. Det kan jeg se på dig. Det er fordi, du gerne vil have kyllingen,

Ryste, ryste, ryste – melet det skal rystes. Bagefter spørger Birgitte, om Jason kan gøre det samme med mor

og mor siger, at du gerne må få kyllingen, du skal bare lade den stå på bordet.

– Det er bordet, der stamper, gentager Jason.

– Hvad så, skal du så bare have kyllingen op på tallerkenen, spørger Rebekka. Og så er konflikten afværget.

– Nå, ja, det var også en mulighed, siger Birgitte glad.

Efter maden sætter hun og Rebekka sig i sofaen for at evaluere dagen.

– Da vi sad ved bordet og Jason sagde: 'Bank-bank-bank-hallo mor', da fik du klaret det fint, roser Birgitte.

Rebekka er også glad. For hele dagen

– Det gik rigtig godt, konkluderer hun.

– Hvad har du gjort, spørger Birgitte.

– Jeg har været der.

– Du har været der... Kan du sætte flere ord på?

– Jeg har svaret ham, hvis han har spurgt

hvorfor. Jeg har vist, at jeg har savnet ham. Ved at sige 'møs, møs'.

– Du har været ekstremt omsorgsfuld, konkluderer Birgitte.

– Ja, jeg tænkte slet ikke: 'Gå væk unge'.

Hvad kan du lære

Rebekka er sikker på, at det ikke ville være gået lige så godt, hvis hun havde været alene med Jason.

– Jeg havde ikke gidet på samme måde. Jeg ville ikke have haft overskud til at lave mad med ham. Jeg ville nok have siddet ved computeren og ladet ham se tegnefilm, siger hun.

– Hvordan kan du overføre det, du har gjort i dag, til det, du kan gøre derhjemme, spørger Birgitte.

– Jeg kan måske sige, at den første time til halvanden efter, at jeg har hentet ham, så skal vi lege. Når jeg tegner eller leger med ham, mærker jeg ikke, at jeg er så træt. Så tænker jeg ikke, at nu kunne jeg ligge på sofaen. Jeg vil også godt have ham lidt mere med ind i madlavningen, svarer Rebekka.

– Jeg kan måske sige, at den første time til halvanden efter, at jeg har hentet ham, så skal vi lege. Når jeg tegner eller leger med ham, mærker jeg ikke, at jeg er så træt. Så tænker jeg ikke, at nu kunne jeg ligge på sofaen. Jeg vil også godt have ham lidt mere med ind i madlavningen, svarer Rebekka.

– Jeg kan måske sige, at den første time til halvanden efter, at jeg har hentet ham, så skal vi lege. Når jeg tegner eller leger med ham, mærker jeg ikke, at jeg er så træt. Så tænker jeg ikke, at nu kunne jeg ligge på sofaen. Jeg vil også godt have ham lidt mere med ind i madlavningen, svarer Rebekka.

– Det behøver jo ikke at være til det hele. Det kan bare være til noget af det. Børn har brug for at mærke, at man er der 110 procent nogle gange. Så kan man trække sig andre gange, fastslår Birgitte.

Ja, nikker Rebekka, de trækker sig også selv, og så kan man have sine pauser der.

Rebekka og Jasons tid i Forældrehusene er snart forbi. Om nogle uger bliver de udskrevet, som Rebekka kalder det. Så får de i stedet tilknyttet en familiekonsulent, ligesom Jason fortsat har en støttepædagog i børnehaven.

– Og så kan du selvfølgelig altid ringe og snakke med mig, hvis du får brug for det, fastslår Birgitte.

I sofaen begynder Rebekka at gabe.

– Du er ved at være træt, kan jeg se. Det har været en god dag. Er der mere, du har brug for, spørger Birgitte.

– Jeg er bare glad for at få at vide, at jeg gør det godt.

– Vi laver alle fejl, Rebekka, men når jeg ser tilbage og tænker på den dreng, der først kom her og råbte og skreg, så er det slet ikke den dreng, der sidder her i dag. Og det skal du tage til dig! ■

Socialpædagog Birgitte Rostoch har et vågent øje på Jason og Rebekkas samspil

Visioner for fremtidens døgninstitution

Onsdag den 29. september sætter Socialpædagogerne fokus på fremtidens døgninstitutioner med en konference af samme navn. Vi har bedt paneldeltagerne give deres bud på, hvad de ser som den største udfordring og hvordan fremtidens døgninstitution bør se ud. Læs mere om konferencen på www.sl.dk/doegnkopf

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Socialminister Benedikte Kiær

Hvad ser du som den største udfordring for døgninstitutionerne?

En af de ting, som jeg mener bliver en central opgave for døgninstitutionerne fremadrettet, er at få synliggjort, hvad det er, det enkelte sted kan bidrage med i forhold til hvilke børn. Det handler om at blive endnu mere bevidste om, hvilken indsats der virker, og hvornår – både på kort og på lang sigt.

Og så handler det om at få vist den effekt over for kommunerne, så de kan se, hvilke institutioner der er gode til at håndtere bestemte problemstillinger. Det vil gøre det lettere for kommunerne at sikre et godt match mellem barn og anbringelsessted, og det vil gøre det lettere for anbringelsesstederne at give den rette støtte, og det vil vigtigst af alt have en positiv betydning for børnene, som vil få en indsats, der virker.

Men det er ikke noget, man bare lige gør. Det kræver, at man arbejder systematisk på mange områder, og at man er bevidst om sine succeser, men også om sine udfordringer. Man skal som døgninstitution turde se sig selv i øjnene. Den viden, det giver, kan både bruges i forhold til det enkelte barn, men også som et indspark til det mere generelle arbejde med at højne kvaliteten i indsatsen på døgninstitutionen.

Hvordan bør fremtidens døgninstitution se ud?

Fremtidens døgninstitutioner har ambitioner og har hele tiden fokus på formålet med anbringelsen – at give de anbragte børn og unge et godt liv, både nu og i fremtiden. Det betyder, at man hele tiden skal være opmærksom på, om det man gør, skaber en positiv forandring for barnet eller den unge.

Man skal som døgninstitution være forpligtet på at se fremad og have ambitioner på børnenes eller de unges vegne. Man skal påtage sig et ansvar, som rækker ud over den tid, barnet eller den unge rent faktisk opholder sig på institutionen. For eksempel skal man holde fast i, at uddannelse og sociale kompetencer er afgørende for senere at få et job. Man skal være orienteret udad, så de anbragte børn og unge lærer at begå sig på flere arenaer – i skole, til sport, i fritidsjob og så videre. Særligt de anbragte unge skal forberedes til voksenlivet, så de ikke pludselig en dag står alene og skal klare sig selv, men ikke har lært hvordan. Det kræver, at fremtiden er i fokus fra begyndelsen af teenageårene.

Formand for KL's børne- og kulturudvalg Jane Findahl

Hvad ser du som den største udfordring for døgninstitutionerne?

Døgninstitutionerne skal blive bedre til at se sig selv som sælgere af en ydelse, som sagsbehandlere i kommunerne køber. Hermed mener jeg ikke kun økonomiske sælgere, men også sælgere, der kan gøre det tydeligt, hvad de kan levere:

Hvad er det, den enkelte døgninstitution gør? Hvorfor gør den det? Hvad kommer der ud af det? Og hvad koster de enkelte ydelser?

Nu hvor kommunerne har økonomiske udfordringer, bliver det vigtigt at kunne sige: Hvad er det rent faktisk, vi får ud af det her?

Hvordan bør fremtidens døgninstitution se ud?

Fremtidens døgninstitution er ikke nødvendigvis kun en døgninstitution, men et mere fleksibelt tilbud, der for eksempel også kan bidrage til det forebyggende arbejde i kommunen. Spørgsmålet om en anbringelse behøver ikke altid at være et enten/eller, og i fremtiden bør døgninstitutionerne blive bedre til at tilbyde mellemting mellem at bo hjemme og være anbragt, så et barn for eksempel bliver ved med at komme på døgninstitutionen efter, at det er flyttet hjem.

Et godt eksempel på et fleksibelt tilbud er Børnehuset Fredericia for børn med forældre, der har en begrænset forældreevne. Her bor alle børn hjemme, og den ene fleksible yderlighed er, at barnet bare kommer i Børnehuset et par timer om ugen. Den anden yderlighed er, at barnet bliver hentet derhjemme klokken 7.00 om morgenen, får morgenmad i Børnehuset, og bliver fulgt til skole og fritidsaktiviteter af primærpædagogen, for så også at få aftensmad og til sidst blive afleveret derhjemme, hvor forældrene så klarer det, de er rigtig gode til, nemlig putesituationen.

Formand for ForældreLANDSforeningen Alice Sørensen

Hvad ser du som den største udfordring for døgninstitutionerne?

For forældrene til de børn, der skal anbringes, er det vigtigste jo, at barnet får det bedste tilbud – men det kan være meget svært for forældrene at vurdere, hvad der er det bedste tilbud. Der må de bare have tillid til dem, der anbringer. Så som formand for ForældreLANDSforeningen synes jeg, at den største udfordring er at sørge for, at døgninstitutionerne har den viden og erfaring, der skal til for at give børnene det bedste tilbud. Jeg tror, der er brug for en specialisering, for hvis man blander børn med alverdens vanskeligheder for meget sammen, får de ikke den behandling, de har brug for. Og efter kommunalsammenlægningen er der nok nogle kommuner, der prøver at anbringe alle de børn, der skal anbringes, på den eller de døgninstitutioner kommunen selv ejer – og der kan jeg godt frygte, at det ikke altid er det bedste tilbud.

Hvordan bør fremtidens døgninstitution se ud?

Her vil jeg i hvert fald lægge vægt på, at der bør være et godt samarbejde med forældrene. Der er mange døgninstitutioner, der gør et kæmpe arbejde for at få børnene til at agere anderledes i bestemte situationer, men hvis de ikke også giver forældrene nogle redskaber til at bakke op om døgninstitutionens arbejde, ja, så flytter det ikke så meget. Et konkret eksempel kan være et barn, der bliver skældt ud af en pædagog og ringer hjem til sin mor og fortæller, at pædagogen bare er så og så dum. Hvis moderen ikke ved noget, kan hun selv reagere voldsomt og sige, at det er da også for galt og så ender det måske med at barnet stikker af fra institutionen og tager hjem til sin mor – men hvis institutionen først ringer til moderen og fortæller, at nu har vi altså haft den og den konflikt med din søn, og han ringer nok om lidt, så får moderen en chance for at møde sønnen på en helt anden måde. Så kan hun for eksempel sige: 'Lad os prøve at lave et møde på institutionen, hvor vi alle sammen kan snakke om, hvad der er sket'.

Næstformand i Socialpædagogerne Benny Andersen

Hvad ser du som den største udfordring for døgninstitutionerne?

At kommunerne ikke anerkender og værdsætter den specialviden og de specialkompetencer, som døgninstitutionerne har. Det betyder, at ressourceknapheden lægger pres på fagligheden. Blandt andet ser vi jo en tydelig tendens til afspecialisering, så den enkelte døgninstitution kommer til at rumme børn og unge med vidt forskellige diagnoser og problemstillinger – og for eksempel både forventes at kunne støtte børn med svær autisme og børn, der har været udsat for incest. Det er også en trussel mod fagligheden, hvis institutionerne af økonomiske årsager bliver tvunget til at ansætte færre pædagoger eller medarbejdere, der mangler de rigtige kvalifikationer.

Hvordan bør fremtidens døgninstitution se ud?

Fremtidens døgninstitutioner bør i langt højere grad være en del af det omgivende samfund. De skal ikke lukke sig om sig selv, men åbne op for lokalsamfundet og for eksempel indgå alliancer med alt fra den lokale skole og børnehave til sportsklubber, boligforeninger og lokale tømrermestre. Mottoet bør være: Brug og lad bruge. For at tage nogle konkrete eksempler kunne en spædbørnsinstitution åbne en rådgivning for teenagemødre med problemer, og en døgninstitution for unge kunne samarbejde med det lokale erhvervsliv om praktikpladser, som den unge fik støtte til at passe. Det sker allerede mange steder – men i fremtiden bør det ske meget, meget mere. Døgninstitutionerne bør i langt højere grad skabe den røde tråd for barnet eller den unge.

Formand for Foreningen af Danske Døgninstitutioner Tine Theker Stryhn

Hvad ser du som den største udfordring for døgninstitutionerne?

Døgninstitutionernes største udfordringer er kommunernes økonomi – eller mangel på samme. Som døgninstitution skal vi holde fokus, så det bliver en faglig vurdering af barnets behov, der styrer, hvilket tilbud barnet får – og ikke økonomien.

Hvordan bør fremtidens døgninstitution se ud?

Jeg mener, at vi skal tænke i alternative løsninger, for eksempel med personale, der arbejder mere ude i familierne og med de unge, men som er tilkøbt døgninstitutionerne, så man sikrer et fagligt niveau og fællesskab. Derudover er det vigtigt, at kommunerne udvikler det tværkommunale samarbejde omkring specifikke specialopgaver, og hermed bevarer de faglige kompetencer og erfaringer, der er på mange døgninstitutioner.

Fremtidens døgninstitution bør også i højere grad være åben overfor det omgivende samfund ved for eksempel at invitere det lokale socialudvalg til at holde møder på døgninstitutionen, eller lade de døgnanbragtes klassekammerater komme på besøg. Og så bør døgninstitutionerne spille en større rolle både før og efter anbringelsen, idet de i højere grad bør inddrages i forebyggelse såvel som efterværn.

Bestyrelsesmedlem i Børne- og kulturchefforeningen Hanne Dollerup

Hvad ser du som den største udfordring for døgninstitutionerne?

Allerede nu ser vi et fald i antallet af traditionelle anbringelser på døgninstitution, og det fald tror jeg fortsætter. Kommunerne kigger på, hvordan de bruger deres ressourcer, og selv om jeg slet ikke vil sige, at den traditionelle døgninstitution har mistet sin berettigelse, bliver døgninstitutionerne nødt til at tænke i alternative ydelser, der matcher kommunernes efterspørgsel.

Hvordan bør fremtidens døgninstitution se ud?

Fremtidens døgninstitution matcher købernes – altså kommunernes – fokus på en tidlig indsats og fokus på mindre indgribende foranstaltninger. Selv om der også i fremtiden vil være unge, der bor på døgninstitution i en årrække, bør døgninstitutionerne især spille en rolle i udredningsfasen. Derudover vil der være behov for fleksible døgninstitutioner med fokus på børn og unge i for eksempel det psykiske felt samt med misbrugsproblematikker – døgninstitutioner, der kan håndtere forskellige anbringelsesformer i samspil med familien.

Døgninstitutionerne vil fremadrettet få en væsentlig rolle i forhold til, at vi får viden om faglig effekt og metodisk viden om børn med særlige vanskeligheder – en viden, der kan bruges i efteruddannelsesøjemed, så indsatsen også kan fokuseres i normaltilluddene.

Formand for Børnerådet Lisbeth Zornig Andersen

Hvad ser du som den største udfordring for døgninstitutionerne?

At man fra politisk side fremhæver familiepleje som et alternativ til døgnanbringelser. Jeg mener, at det er to meget forskellige tilbud, som retter sig mod to meget forskellige grupper af børn og unge. Jeg har for eksempel selv tilbragt meget tid på en døgninstitution som barn, og jeg ville aldrig have fungeret i en familiepleje. Men døgninstitutionerne skal blive bedre til at definere nogle succeskriterier og til at dokumentere deres resultater – og også gøre det klart, hvad man ikke kan dokumentere. For eksempel mener jeg ikke, man kan vurdere døgninstitutioner ved at undersøge, hvordan børn fra døgninstitutioner klarer sig sammenlignet med børn i andre foranstaltninger – for det er nogle helt andre børn, der anbringes på døgninstitution.

Hvordan bør fremtidens døgninstitution se ud?

Ambitionsniveauet bør hæves. De forventninger, vi har til, hvordan alle andre børn i Danmark skal klare sig, bør vi også have til børn fra døgninstitutioner. Hvis samfundet ønsker, at en bestemt andel af alle børn skal blive akademikere, bør vi have de samme ambitioner for børn på børnehjem. Døgninstitutionsbørn er ikke dummere end andre børn – de har bare behov for mere støtte og stimulans også intellektuelt og kulturelt.

Vi kan tilbyde 25 individuelle løsninger til hvert barn

Fremtidens døgninstitution er specialiseret i det specielle. Ligesom hjerteafdelingen på et hospital, mener forstanderen på Godhavn

Af Bille Sterll, redaktionen@sl.dk
Foto Ricky John Molloy

Når Godhavns forstander møder om morgenen, er det første han gør at logge på computeren. Så bruger han en lille time på at læse, hvordan dagen i går gik for alle de børn og unge, som er tilknyttet institutionen. Hvordan gik det i biologi? Ryddede de op på værelset? Hvem snakkede de med? Havde de en god aften? Kom de godt i seng?

– Viden og indsigt er altafgørende for, at vi kan møde barnet ordentligt, både fagligt og menneskeligt, siger Søren Skjødt, som udover at være forstander på Godhavn, også er næstformand i Foreningen af Danske Døgninstitutioner for Børn og Unge, FADD.

Hvert eneste barn på Godhavn har behov for en helt speciel indsats, understreger han. Og måske er én ikke engang ordet:

– Der er måske 25 løsninger til ét barn – ikke en. De udvikler sig, mens de er her, og nogle af dem eksplosivt, så vi må nivellere indsatsen i forhold til hvert enkelt barn. Vi er ikke specialister i én tilgang eller pædagogik; vi masseproducerer individuelle løsninger.

De børn og unge, som kommer til Godhavn, lider af alvorlige tilknytningsforstyrrelser. Nogle har ADHD. Og mange er alvorligt bagud med skolen.

Søren Skjødt sammenligner det, Godhavn skal kunne, med Rigshospitalet:

– Fremtidens døgninstitution er specialister i det specielle, ligesom en hjerteafdeling. De børn, som kan få deres behov opfyldt i en familiepleje;

de skal have det. Men der er en lille gruppe, som har brug for noget særligt. Ligesom de patienter, der skal på Rigshospitalet.

Han modsætter sig ideen om en særlig tilgang eller en særlig form for behandling. Det specielle ligger i at være fleksibel, mener han.

– De børn, som er her, har typisk brug for en helt speciel form for hjælp. Mange kommer fra andre institutioner eller plejefamilier, og de er i så store vanskeligheder, at de har brug for en totalindsats.

Fremtidens døgninstitution samarbejder

Godhavn har sin egen skole. Institutionen, som breder sig ud over grønne plæner i Tisvilde, har også eget smedeværksted, snedkerværksted, fodboldbaner og et svulmende fitnesscenter. Blandt de 100 medarbejdere er både pædagoger, lærere, psykologer, socialrådgivere og håndværkere.

Men det er vigtigt, at døgninstitutionen ikke lukker sig om sig selv og skaber sin egen lille verden. Forstanderen er klar over risikoen for at skabe en lille, idyllisk men selvtilfreds Torneroseverden i Tisvilde.

– Vi har det hele lige ved hånden, så vi kan skabe sammenhæng mellem behandling og skole. Men fremtidens døgninstitution åbner sig omkring sit nærmiljø. Vi samarbejder med Teknisk Skole i Hillerød, med den lokale folkeskole og de lokale sports- og fritidsklubber i Helsingør og Tisvilde. Målet for vores børn og unge er jo, at de skal integreres i en normal skole, siger Søren Skjødt.

Netop Godhavns størrelse åbner for den fleksibilitet og effektivitet, som ifølge Søren Skjødt også kendetegner fremtidens døgninstitution. På Godhavn er de så mange, at det bedre kan betale sig at arrangere kurser for alle på stedet, end at sende nogle få på kursus ude af huset. På den måde kan flere medarbejdere få udbytte af landets førende eksperter inden for anbragte børn og unge.

Og i de store bygninger med 100 medarbejdere er kun to ansat i administrationen.

Udpræget fleksibilitet og en høj grad af specialisering kendetegner fremtidens døgninstitution, som samarbejder med alle relevante partnere, mener forstander Søren Skjødt. Han sammenligner Godhavn med Rigshospitalet

De børn, som kan få deres behov opfyldt i en familiepleje; de skal have det. Men der er en lille gruppe, som har brug for noget særligt

Søren Skjødt, forstander på Godhavn

– Vi er en selvejende institution, og vi kører alting selv. Vi har muligheden for at lede og styre, fordi vi har rattet i hænderne, siger Søren Skjødt.

Han har arbejdet på Godhavn i 20 år og været forstander siden 2002. Og han ser nogle klare fordele i nutiden sammenlignet med de gamle dage i amterne.

– Den gang var det nogle gange som veteranbilerne i Tivoli, som kører på en skinne, uanset hvordan man drejer på rattet. I dag har vi styringen, og vi kan handle hurtigt og fleksibelt. Vi kan lynhurtigt indrette et særligt forløb til et barn, og det er en stor tilfredsstillelse. Det er rart at kunne gøre noget.

Vi forholder os til nutiden

Selv om opgaven er at beskrive fremtidens døgninstitution vil Godhavns forstander egentlig hellere tale om nutiden:

– Fremtidens døgninstitution forholder sig til nutiden, og lige nu er døgninstitutionerne under et voldsomt pres både økonomisk og ideologisk. Kommunerne taler om gøgeungen, der smider de andre ud af reden. Det er den virkelighed, vi arbejder i, mener Søren Skjødt.

Han stiller ikke op i koret, der vil have flere ressourcer.

– Fremtidens døgninstitution har en klar interesse i, at hver en krone bliver brugt så effektivt som muligt, både i institutionen og i forvaltningen. Vi har ingen interesse i at modtage børn, som ikke har behov for det, vi kan.

Vi vil være nutidens døgninstitution. Vi vil afspejle det behov, kommunerne har. Vi skal arbejde i retningen af at blive endnu skarpere til de intensive forløb og bedre til at samarbejde med alle de andre omkring barnet, siger Søren Skjødt. ■

Frirum i faste rammer

Frank har tabt sig, Mathias kan læse, og Benjamin og Matthias har lært at køle ned i stedet for at gå amok. Godhavn har både faste rammer og døre, der kan åbnes og lukkes efter behov

Af Bille Sterll, redaktionen@sl.dk
Foto Ricky John Molloy

De tykke, blå stolesæder vipper blødt, når man læner sig tilbage i dem. På rad og række står de, fuldstændig som i en rigtig biograf. De unge har da også selv skaffet stolene fra en gammel biograf og bygget rummet op.

Her vises film, Super Bowl og boksekampe på den store fladskærm. Når den danske super-mellemvægter Mikkel Kessler bokser, er her fuldt hus. Og så bliver den officielle kostpolitik sat ud af kraft.

Til hverdag spiser børnene hverken smør, sukker eller slik. Men når Kessler rammer skærmen, står den på chokolade, vingummi og chips i lange baner.

– Vi skal skabe nogle situationer, de kan tænke tilbage på. Men mange af vores børn er præget af at spise rigtig meget sukker. Derfor regulerer vi deres sukkerindtag, forklarer forstander Søren Skjødt.

Forstanderen viser rundt i Godhavns mange hjørner. Og efter frokosten møder vi Frank og

Matthias, som begge er 15 år, Benjamin på 14 og Mathias på 16.

Den faste sukkerpolitik var i begyndelsen hård kost for Frank:

– Det var svært at vænne sig til. Jeg har altid spist meget slik. På min gamle institution havde jeg en hemmelig skuffe med slik, og så kunne jeg godt lige spise to Snickers før morgenmaden. Vi fik også slik i skolen og kage om eftermiddagen, siger Frank.

I dag følger Frank en kostplan, som han lægger sammen med pædagogerne, og han styrketræner tre gange om ugen.

Fitness er et frirum

Godhavns egen fitnessklub svulmer af blanke maskiner og vægte i alle størrelser, så det ligner et velvoksnet professionelt fitnesscenter. Klubben er for både børn og voksne, afdelingerne betaler for børnene, de voksne betaler selv.

– Det er rigtig fedt. Det kan godt være lidt svært at komme i gang, men det er superfed energi, man får, siger Frank.

De børn, som er fyldt 16 år, kan selv gå herop og træne, når det passer dem. De mindre skal have en pædagog med. Men fitnessklubben handler ikke om motion alene, fortæller Søren Skjødt, som selv ser ud til at bruge maskinerne flittigt.

– Her skaber vi et frirum. Her taler vi ikke om lektier eller lommepege. Det handler om at skabe så mange situationer som muligt, hvor vi kan påvirke de unge. De er modtagelige, når de er fysisk

aktive, og det er et godt tidspunkt at tale med dem om bad og personlig hygiejne. Det er nemmere at forstå, at man lige skal tage rene underbukser på, når man har været i bad efter træning.

Faste rammer og fleksibilitet

På Godhavn ligger hverdagen i faste rammer. Børnene har brug for struktur og regler, som kan skabe orden i et liv præget af kaos.

De fire boafdelinger Bakken, Åsen, Toften og Sletten er hjem for 32 børn og unge i alderen 9-20 år. Mange døjer med tilknytningsforstyrrelser og har diagnoser som ADHD, og for mange er Godhavn ikke den første døgninstitution, de møder i deres liv.

På Godhavn går de i skole og har et væld af muligheder i fritiden. Men lige så faste rammerne er, lige så væsentlig er fleksibiliteten, understreger Godhavns forstander. For børnene har vidt forskellige historier og forskellige behov. Nogle spiller badminton, andre Call of Duty. Alle har deres egen harddisk, men nogle har computer på værelset, og styrer spilletiden selv. Andre har aftaler for, hvor meget de må spille og nogle må kun logge på sammen med en pædagog.

Så mens Frank styrketræner, spiller Benjamin fodbold to gange om ugen i Helsingø og tager selv Grisen frem og tilbage. Matthias går til badminton, og Mathias har både prøvet kræfter med bueskydning, håndbold og trampolin.

Fysisk aktivitet fylder i det hele taget meget på Godhavn. I skolegården bliver boldburet flittigt

brugt, og i smedeværkstedet venter fire røde og hvide motocrosscykler på at blive rensset for mudder efter gårsdagens klubmesterskab i Kejserdalen i Humlebæk. De unge skiftes til at køre to og to og hjælpes ad med at gøre maskinerne rene. Den yngste er bare 11 år.

– På den måde lærer de at samarbejde, siger Søren Skjødt.

Fleksibiliteten er også en dør på tværs af gangen. Otte naboer kan blive for meget af det gode, så flere af afdelingerne kan åbne eller lukke en

Vennerne, sammenholdet med dem, man bor i hus sammen med – og den årlige skitur – er noget af det bedste på Godhavn, mener Benjamin (tv) og Mathias

Fra Drengehjem til døgntilbud

Godhavn er en selvejende behandlingsinstitution for 9-20-årige drenge og piger med tilpasningsvanskeligheder. Her er plads til 32 børn og unge på fire boafdelinger. Desuden tilbyder Godhavn observation, udredning og efterværn. Institutionen har cirka 100 medarbejdere.

Godhavn ligger i Tisvilde i Nordsjælland og har egen skole og mange værksteder og fritidsaktiviteter. Godhavn samarbejder med en lang række lokale uddannelser og fritidsklubber.

For 100 år siden var Godhavn et drengeshjem med en til tider sort historie. Den gang blev børn sendt langt ud på landet, og da Godhavn blev bygget, var her plads nok. Derfor breder skolen, boligerne og de mange værksteder sig mellem grønne plæner og gamle frugttræer.

Vi havde en dreng, som havde det rigtig svært med skolen. Så var han her i værkstedet hver dag, og læreren kom her over til ham. Først en time om dagen, så to og til sidst kom drengen i skole

Søren Skjødt, forstander på Godhavn

dør på tværs. Bag døren kan de unge blive ramt af stillheden, men stadig få en sms, hvis de har svært ved at komme op om morgenen.

– Vi har to børn, som snart skal videre og har brug for at øge deres selvstændighed. De skal både lære at være sig selv og være alene. Når de lukker den her dør, så har de faktisk deres egen lejlighed med stue, køkken, bad og eget værelse. Døren ind til de andre børn kan stå åben – eller lukket – i en time. Eller i fem dage. Så lærer de at skrive en indkøbsseddel og lave en madplan og købe ind selv, mens vi slipper dem gradvist, fortæller Søren Skjødt.

På samme måde kan dørene skærme følsomme børn, som har brug for langsomt at vænne sig til livet sammen med de andre.

Vi skal jo lære selv at stå op

Børnene bliver vækket en halv time før, de skal sidde klar ved morgenbordet sammen med de andre på afdelingen. Nogle bliver vækket af de voksne, andre stiller selv vækkeuret. Og det går ikke at komme for sent op.

– Klokkeren 8 skal du sidde ved bordet. Hvis du ikke er der til tiden, så ryger du en halv time tidligere i seng om aftenen, fortæller Benjamin.

Men det synes de fire drenge er fint nok:

– Vi skal jo selv lære at stille vækkeuret og stå op, mener Mathias.

Midt på dagen mødes alle til frokost. I frokoststuen er der faste pladser, og ingen går i gang, før der bliver sagt værsø, og de rejser sig først, når der bliver sagt velbekomme.

Så selv om Godhavn ligner en ferielejr stoppet med fritidsaktiviteter, er hverdagen fuld af pligter.

– Om torsdagen skal vi rydde op på vores værelser og støvsuge og vaske gulv. Når vi har gjort det, får vi vores lomme penge, siger Benjamin.

Desuden har de unge faste pligter en gang om ugen i det store hus, hvor rengøringstjanser og maddage går på omgang.

– Vi skal jo lære det, så vi kan klare os selv, siger Benjamin.

– Så bliver vi også mere hygiejniske, indskyder Frank.

– Det er fint nok, for så kan vi også finde ud af det selv. Det var bare ikke sødt af Heidi at give mig toiletterne igen. Men så var det heller ikke værre, og sidste gang, fik jeg meget ros, fortæller Mathias.

De faste kontaktpersoner hjælper med at købe tøj eller ting til værelset. Men drengene vasker selv deres tøj.

– Hvis ikke vi gør det, bliver det ikke vasket. Men hvis vi har brug for hjælp, kan vi bare spørge de voksne, siger Mathias.

Gik i skole i værkstedet

Smedeværkstedet på Godhavn er fuldt af professionelt grej, og i snedkerværkstedet venter gode fund fra genbrugspladsen på at blive sat i stand. I gamle dage kunne man blive udlært med svendebrev fra Godhavn, i dag sørger værkstederne for at vedligeholde ting og sager og bruges især som et pusterum fra skolen. Værkstedet skal være et rart sted at hænge ud.

– Vi havde en dreng, som havde det rigtig svært med skolen. Så var han her i værkstedet hver dag, og læreren kom her over til ham. Først en time om dagen, så to og til sidst kom drengen i skole. Her lærer de også noget om spillereglerne på arbejdsmarkedet: at man møder hver morgen i rent tøj, og den nyeste mand henter ting til de andre, siger Søren Skjødt.

I det kreative værksted flyder det med skjolde, masker og drabelige sværd i latex og gaffertape til de rollespil, der udkæmpes i skoven.

– Så får vi aktive børn, uden de opdager det. Og ham, der har det svært, ham gør vi til konge, siger forstanderen.

Jeg har lært at køle ned

Alle børn og unge på Godhavn følger en behandlingsplan. Både Frank, Mathias, Benjamin og Mathias oplever, at de er kommet langt under deres ophold på Godhavn.

Frank skal tabe sig og blive bedre til at styre nærkontakten med pædagogerne og de andre unge. Han skal have bedre styr på sit værelse og komme mere i skolen.

– Jeg er blevet meget bedre til at røre mig, og jeg har tabt mig rigtig meget. Jeg kan også styre mig, så jeg ikke går amok i slik i weekenden, siger han.

Mathias skal lære at holde sig fra de forkerte. Det går bedre nu, men sådan har det ikke altid været.

– Da jeg flyttede herind, havde jeg også et højt temperament. Nu har jeg aftalt med pædago-

Godhavns Rejsefond

Godhavn har sit eget vandtårn. Det bruges nu ikke længere til vand, men tjener alligevel penge hjem. Toppen af tårnet er dækket af mobilmaster, og indtægterne fra at leje tårnpladsen ud til mobilskaberne, går til Godhavns Rejsefond. Fonden betaler til progrejser, computere og andre ting, som andre børn får af deres forældre.

Øverst. Godhavn har plads. Skolegårdens boldbur bliver flittigt brugt til både fodbold og basket. Noget af det bedste, vi har investeret i, kalder forstanderen det

Her er flere lærere til at hjælpe i skolen, når man har brug for det. Det er godt, fortæller Frank (tv) og Matthias

gerne, at hvis jeg bliver så sur, skal de lade mig være. Så skal jeg bare gå – og hvis jeg er alt for sur til at gå, skal jeg gå op på værelset for mig selv. Sidste år havde vi en regel i klassen om, at hvis jeg blev for stresset, skulle jeg sige det til lærerne, så jeg lige kunne få fem minutter til at køle ned. Så stod jeg lidt udenfor ved brandtrappen eller gik ind ved siden af, til jeg var faldet til ro.

Benjamin kan ikke huske alle punkterne i planen, men han mener, de væsentlige er, at han skal blive bedre til at passe sine ting, møde op til fodbold og de andre fritidsinteresser og skolen.

Denne sommer har Benjamin skiftet den lyslilla hanekam og punktøjet ud med en lidt mere afdæmpet stil. Nu nøjes han med at farve håret sort, lægge sorte streger om øjnene og gå med pighalsbånd.

– Mit temperament er faldet mere til ro. Det er jeg glad for. Før havde jeg problemer, fordi jeg ikke kunne tage så meget og let blev sur, når nogen lavede en joke. Det kom jeg rimeligt hurtigt af med. De var også gode til at tage imod mig, da jeg kom her. Der gik 30 sekunder, så var alle ovre og sige hej. Pædagogerne hjælper meget med at snakke og forklare ting.

Jeg er blevet bedre til at være sammen med andre og bedre til skolen. Det er jeg meget glad for. Og så er jeg stoppet med at ryge.

Nu læser jeg hver dag

Mathias har heller ikke helt styr på sin behandlingsplan. Men han ved, at han skal nå at lære at læse.

– I dag læser jeg jo hver dag. Jeg er gået flere klassetrin frem på tre år, fortæller han.

De andre drenge har oplevet noget lignende. På få år er de gået flere klassetrin frem.

Nogle børn kommer til Godhavn med dårlige erfaringer fra folkeskolen. Andre kender kun skolen fra en døgninstitution. For nogle er målet at lære at læse. Andre vil i gymnasiet.

– Mange af dem oplever sig selv som isolerede fra omverden og har mistet troen på, at ting kan lykkes for dem. De er bagud i skolen, nogle har måske ikke været i skole i flere år, fortæller Søren Skjødt.

På Godhavn skal alle læse 20 minutter om dagen. Om det så er Bilbladet eller M, spiller ikke den store rolle. Det vigtige er, at de læser.

I sommer var Mathias af sted på sprogrejse til England med folk fra hele verden.

– Jeg gik i klasse med fire japanere. Nu skal jeg i gang med at skrive dagbog til Rejsefonden, og så skrive en ny ansøgning så jeg kan komme af sted igen. Samme sted. Værtsfamilien ville rigtig gerne have mig igen, siger han.

For tre år siden kunne han stort set ikke læse. ■

Nogen at tale med; nogen, man kan have tillid til

Malene, Michael og Sarah har alle boet på samme døgninstitution, på forskellige afdelinger og forskellige tidspunkter. På tværs af tid og sted er de enige om, hvad man har brug for, når man er barn eller ung og ikke længere kan være hjemme

Af Kim Jørstad, redaktionen@sl.dk
Foto: Søren Kjeldgaard og Robert Attermann

Malene, Michael og Sarah kender alle tre en døgninstitution indefra. De har oven i købet boet på den samme, nemlig Hedebo-centret i Midtjylland, om end ikke på de samme afdelinger.

– For mig var det total luksus at komme på døgninstitution, fortæller Malene.

– Som på et hotel. Jeg havde aldrig prøvet at skulle lave så lidt! Og så respekterede de os. De havde regler, og det havde konsekvenser, hvis

ikke man fulgte dem. Men man kunne have tillid til de voksne, og de bar ikke nag, hvis man havde gjort noget forkert. Man behøvede heller ikke være bange, når man kom hjem, eller når man tog afsted. For mig var det fantastisk!

– Jeg var den ældste af seks børn. Den lille voksne, så længe jeg kan huske tilbage. Mor fik os med fire forskellige mænd, og ham, der var far til den yngste, blev truet væk af en ny og mere voldelig stedfar, som var arbejdsløs alkoholiker. Og både mor og mine søskende kom fra asken til ilden. Der var intet, der fungerede derhjemme.

– Som barn kendte jeg ikke til, hvordan almindelige familier levede. Vi havde ikke venner på besøg, holdt ikke børnefødselsdage for dem og den slags. Første gang jeg var hos en klassekammerat, troede jeg, at de var meget velhavende. Faktisk var det bare helt almindelig jævne mennesker, men jeg havde aldrig set et hjem, hvor der var rent og ordentligt.

Jeg kunne godt!

– Det var umuligt at passe skolen, men i 7. klasse fik jeg en lærer, der gav mig svedere, hvis ikke jeg læste lektier, og som i det hele taget var efter mig. Så gjorde jeg noget ved det, og så blev jeg en af de bedste i klassen. Jeg kunne nemlig godt!

– Men det med problemerne derhjemme... Det tog den lærer sig ikke af. Der var en del andre, der vidste, hvad der foregik, men hvis de gjorde noget ved det, så var det i hvert fald ikke noget, vi mærkede noget til. Mors nye mand, han var endnu mere modbydelig end de andre. Han pillede ved mig, men da han så heller ikke kunne lade min lillesøster være, så tænkte jeg, at nu kunne det være nok! Jeg meldte mor til kommunen, og vi blev fjernet alle sammen. De fire mindre kom på børnehjem, og min lillebror og jeg kom på Erhvervs-skolen. Et par måneder før var jeg flyttet ud på et

Tre, der ved, hvad det handler om

Hedebo-centret i Herning Kommune arrangerede i juni en sammenkomst for alle, der har boet på institutionen gennem mere end 40 år lange eksistens. Cirka 150 mødte op og blandt dem en hel del tidligere unge, der ville gense Hedebo-centeret og møde gamle bekendte blandt medboere og pædagoger. Det blev en bevægende dag med masser af smil og tårer, knus og kram. Tre af de 'gamle' unge fortæller her om, hvordan de ser på deres døgninstitution. Fik de den hjælp, de havde brug for? Hvad var godt? Hvad kan blive bedre?

For Malene er og bliver døgninstitutionen et kæmpe lyspunkt i hendes ungdomsliv. – Der er slet ikke noget negativt at sige om det. Det skulle da lige være, at man jo ved, at de har med dig at gøre, fordi de får penge for det

'I forhold til det, jeg kendte hjemmefra, var det ren luksus på døgninstitutionen'

MALENE, 47 ÅR, kom på døgninstitution i 1979, da hun var 16 år efter en opvækst med massive omsorgssvigt. Hun kom på Erhvervsskolen i Ikast, forløberen for Hedeboencentret.

værelse, men det kunne jeg ikke styre. Min lillebror var ude i noget kriminalitet. Jeg meldte ham, og da han så fik at vide, at han skulle på Erhvervsskolen, spurgte jeg, om ikke jeg kunne komme med.

Som i Malenes tilfælde var der alt for meget alkohol i Michaels barndomshjem. Hans mor kunne ikke styre drikkeriet, og det blev en af årsagerne til forældrenes skilsmisse. Da var Michael fire år gammel.

– Jeg flyttede med min far, og det var, som det skulle være. Han var måske ikke en mønsterfar, men han passede på mig, og han ville, at jeg skulle klare mig godt. Desværre blev han syg af kræft, og han døde, da jeg var 12 år.

– Tre dage før han døde, fik jeg en plejefamilie, der ikke selv havde børn. De havde tid til mig, men så fik de selv børn. Efter et par år kunne de ikke overkomme at have mig, og jeg flyttede til en fætter og hans kone på en gård. Det var jo familie, og de ville gerne tage sig af mig. Det viste sig bare, at de ikke rigtig kunne give mig den tryghed og sikkerhed, jeg havde brug for. Jeg trivedes slet ikke, og jeg drømte om en god plejefamilie, og gerne i Esbjerg,

hvor jeg havde mine venner. Jeg skulle eddermame et sted hen, hvor de havde tid til mig!

– Sagsbehandleren sagde, at enten kunne jeg blive, eller jeg kunne komme på døgninstitution i Ikast. Det var jeg ikke vild med. Jeg forestillede mig noget mørkt og uhyggeligt, og at der ville være fyldt med skrupske folk. Så var jeg ude at se på huset på Claudisvej. Det var helt anderledes, end jeg havde forestillet mig. Der var hyggeligt, og det lignede et hjem. Der ville jeg gerne flytte hen.

Sarah havde mere end svært ved at koncentrere sig i skolen. Det gik faktisk rigtig skidt, og til sidst var der en lærer, der sendte pigen til psykolog.

– Jeg fik diagnosen ADHD, og det var jeg absolut ikke tilfreds med. Jeg kunne overhovedet ikke acceptere det. Jeg fik noget medicin, men jeg kunne ikke mærke nogen forskel. Derfor holdt jeg også op med at tage det. Det var, mens jeg var på efterskole. Det var bestemt ikke noget godt år, helt mislykket! Jeg var i det hele taget utryk og ustabil. Jeg stak af flere gange, også hjemmefra, og oven i det hele havde jeg også fået nogle dårlige venner. De tog stoffer og den slags. Mor kunne slet ikke

Selvfølgelig kunne de voksne være optaget af noget ind imellem, men det var aldrig svært at få en snak, og de var meget opmærksomme på en. De spurgte til skolen, og de kunne mærke, hvis der var noget, der gjorde mig ked af det eller glad

Michael

styre mig. Vi skændtes helt vildt, og jeg gjorde, hvad der passede mig. Jeg kom til en psykolog, og vi fik tilbudt en familiepsykolog. Der var bare intet, der hjalp, fortæller hun.

– Så kontaktede mor sagsbehandleren, og jeg fik at vide, at den sidste mulighed var en døgninstitution. Jeg forestillede mig noget fængselsagtigt, men da jeg så Mejeriet, var det jo helt anderledes. Der var friske farver, og folk var positive. Det var ude på landet. Der var ikke engang mobildækning, men det var ok. Derude kunne jeg også komme fri af mine dårlige venner. Jeg havde i den grad brug for en frisk start, og det var godt, det skete. Jeg er mor meget taknemmelig for, at hun traf den beslutning.

Voksne, der havde tid

Når Malene, Michael og Sarah fortæller om deres tid på døgninstitution er der en hel del ting, der går igen, selv om de var forskellige steder og på forskellig tid.

Noget af det første, de nævner, er, at de på døgninstitutionen mødte voksne, der havde tid til at snakke, tid til at sætte sig ind i, hvem de var, hvad der bekymrede dem, og hvad der interesserede dem.

– Det var fantastisk. Det jeg først og fremmest havde brug for var tryghed. Og det fik jeg! Der var stort set altid to pædagoger på arbejde, og vi var seks-syv unge. Selvfølgelig kunne de voksne være optaget af noget ind imellem, men det var aldrig svært at få en snak, og de var meget opmærksomme på en. De spurgte til skolen, og de kunne mærke, hvis der var noget, der gjorde mig ked af det eller glad, siger Michael.

– Jeg havde en stor sorg i mig, da jeg kom til Claudisvej, og det forstod de, og det hjalp de mig med at bearbejde. De gav mig også nogle værktøjer til at komme ud med det, jeg følte. Hvis jeg blev vred eller ked af det, havde jeg svært ved at give udtryk for det. Der var for eksempel en af de andre

unge, der virkelig kunne tænde mig. En gang klappe jeg ham en, og det fik hverken han eller jeg jo noget ud af. Sådan noget hjalp de mig med.

– Jeg blev også støttet til at dyrke mine fritidsinteresser. Jeg er for eksempel vild med musik, og de bakkede op i forhold til skolen. Min kontaktperson forstod også, at jeg havde brug for at kende til min fortid. Vi besøgte for eksempel de steder, hvor jeg havde boet før.

– Der var da også ting, man skulle indordne sig under. Det havde jeg ikke så svært ved, men det var der da andre, der havde.

Erkendte sin diagnose

– For mig betød det også rigtig meget, at de havde tid til at snakke, siger Sarah. – Og at de forstod, hvad det var for nogle problemer, jeg kæmpede med.

– Noget af det første var for eksempel, at de fik mig til at erkende, at jeg havde ADHD. Det havde jeg afvist indtil da, men ved at se det i øjnene kunne jeg bedre forholde mig til det og også til en vis grad forebygge de problemer, det kunne give. Jeg har for eksempel en tendens til at tænke negativt om det ukendte. Hvis vi skulle på rejse, så forestillede jeg mig det værste, der kunne ske. Omvendt var der mange andre ting, hvor jeg slet ikke havde tålmodighed til at vente, hvis jeg først havde sat mig noget i hovedet. Så skulle det bare være! Sådan noget var og er de gode til at tackle. Og de gav mig nogle værktøjer, så jeg bedre kunne håndtere det.

– Jeg havde aldrig prøvet at blive behandlet som en 16-årig, husker Malene. – Jeg havde heller aldrig prøvet, at voksne tog ansvar for mig, og på en måde nærmest vartede mig op. Der var faste måltider. Man vidste, hvad der skulle ske, og hvis man opførte sig ordentligt, gav det også bonus. Vi kom også på udflugter og rejser.

– Selvfølgelig var det ikke bare lykke det hele. Mor kæmpede jo med sine problemer. Hun gemte

Michael drømte om en god plejefamilie, men i dag tænker han, at det ville have været risikabelt: – Havde det ikke fungeret, tror jeg, at jeg havde fået et knæk, jeg aldrig var kommet over. I den sammenhæng er der flere strenge at spille på, når det er en døgninstitution. De siger ikke bare: 'Du kræver for meget. Dig har vi ikke plads til'

'Jeg skulle eddermame et sted hen, hvor de havde tid til mig'

MICHAEL, 27 ÅR, havde på mange måder en god barndom, men da faderen døde, stod den 12-årige dreng alene tilbage. Michael var i en plejefamilie, men som 15-årig fik han valget mellem at blive et sted, hvor han slet ikke trivedes eller at komme på døgninstitution. Han valgte det sidste, og kom på Hedeboencentrets afdeling på Claudisvej i Ikast.

sig for min stedfar på krisecentre, og nogle gange var hun sågar på institutionen for at sove. De voksne kunne jo godt se, at det gik ad Helvede til. Jeg var også bekymret for mine søskende, og samtidig fik jeg jo for alvor mulighed for at leve det teenageliv, jeg ellers ikke have haft mulighed for at tage hul på. Jeg kom i gymnasiet, og det gik faktisk godt. Jeg er god til det med skolen, men så i 2. g. da hængte min halvlillebror sig. Så røg jeg helt ned, for jeg følte så meget skyld. Jeg fik min eksamen, men det var med roven i vandkorpen.

Støtte hele vejen

Også Sarah oplevede at få god støtte til at gennemføre skole og uddannelse.

– De voksne var meget opmærksomme på, i hvilken retning mine interesser gik. Jeg startede på et værksted på Hedeboencentret, hvor jeg kunne bruge mine kreative evner. Så kom jeg til noget arbejdsstræning uden for institutionen, og jeg var i mange forskellige praktikker – alt sammen fordi jeg ønskede det. Sådan synes jeg også, det skal

være. De skal støtte en, også selv om man måske træffer et forkert valg.

– Det endte med, at jeg tog uddannelsen som teknisk designer. Jeg afsluttede i juni i år, og jeg har fået job, siger hun med et stort smil.

Skiftet fra døgninstitutionen til livet udenfor kan være hårdt. Sådan oplevede Malene det for fuld styrke, da hun flyttede ud på eget værelse. Det var i 1982.

– Som jeg oplevede det, var det slut med Erhvervsskolen i det øjeblik, jeg tog derfra, forklarer hun. – Så skulle jeg klare mig selv, og det var hårdt. Jeg var 19 år dengang, og jeg manglede da nogen, der tog hånd om mig. Det blev til en masse dumheder undervejs, og så var det i det hele taget svært at være alene om alting. De mænd, jeg fandt, var bestemt heller ikke altid blandt de bedste.

For Michael var skiftet til livet uden for døgninstitutionen mere uproblematisk. – Jeg fik en læreplads, og institutionen hjalp mig med at finde en ungdomsbolig. Det hele skete på en positiv måde, og jeg følte bestemt, at jeg var parat til det. Bare

jeg bruger stadig kontakten til Hedebocenteret og til min kontaktperson virkelig meget. Det at have sådan et tillidsbånd er enormt stort. Jeg kan ringe, hvornår det skal være. Hun er der for mig 24/7. Hun ved, jeg ikke misbruger det, og hun forstår med det samme, hvordan jeg har det, og hvordan hun skal hjælpe mig

Sarah

det at de gav mig en udflyttergave – en stor kasse, der var fyldt med alt det, man ikke lige tænker på, at man får brug for. Jeg fik også en mappe med billeder og andre ting fra min tid på Hedebo.

– Jeg beholdt min kontaktperson i et halvt år efter, at jeg flyttede, husker Michael. – Han besøgte mig hver uge, og jeg kunne ringe til ham, når jeg havde brug for det. Jeg havde for eksempel også en fast ugentlig spisedag på Claudisvej.

Kontaktperson 24/7

– Jeg har stadig tilknytning til Hedebocenteret, fortæller Sarah. Hun flyttede fra Mejeriet i FASTERHOLT til afdelingen Olufsgade 19 efter cirka halvandet år. Her knyttede hun sig meget til sin nye kontaktperson. De to opbyggede et stærkt tillidsforhold.

– De har også hjulpet mig med at få et rigtig godt forhold til min mor. Jeg er meget sammen hende, men jeg bruger stadig kontakten til Hedebocenteret og til min kontaktperson virkelig meget. Det at have sådan et tillidsbånd er enormt stort. Jeg kan ringe, hvornår det skal være. Hun er der for mig 24/7. Hun ved, jeg ikke misbruger det, og hun forstår med det samme, hvordan jeg har det, og hvordan hun skal hjælpe mig.

Sarah har svært ved at komme i tanke om noget negativt i forhold til sin døgninstitution.

Hun møder også accept af, at hun har boet sådan et sted, selv om det ikke ligefrem er noget, hun praler af, som hun siger.

– For mig hænger det med døgninstitutionen jo meget sammen med ADHD-diagnosen, forklarer hun.

– Så det, der betyder noget for mig, er, at folk accepterer, at jeg er anderledes, selv om det ikke kan ses på mig. Når jeg forklarer det, så forstår de det.

– Selve det at have været på døgninstitution har jeg det godt med, og jeg ved slet ikke, hvad der ville være sket, hvis ikke jeg var kommet herhen. Jeg tror ikke, jeg havde levet nu. Nej, for mig har det været en stor, stor hjælp, men jeg har også gerne selv villet bruge det til noget godt. Hvis der nogle gange var noget, jeg var utilfreds med, så var det da, at de voksne kunne blive lidt for mor-agtige. Du ved, når de blandede sig lige lovlig meget.

– Ellers er det største problem med døgninstitutioner, at der ikke er nok af dem. Der er mange unge, der ikke får den hjælp, de har brug for.

Det rigtige sted

Også Michael har lutter lovord om det, han selv oplevede.

– Det blev bare bedre og bedre, mens jeg var på institutionen, men det var også et rigtig godt team af unge, der var der. Vi var vel forholdsvis velfungerende og ikke voldsomt socialt belastede. Det har da også betydet noget, at jeg selv har viljet til, at det skal blive godt, og jeg er ikke bange for at sige noget. Da jeg flyttede til Ikast og begyndte på en ny skole, rejste jeg mig for eksempel op i klassen og fortalte, hvem jeg var, hvordan jeg var havnet der, hvor jeg boede og den slags. Så vidste de det, og så var der ikke mere snak om det.

– Det eneste negative, jeg husker fra Claudisvej, var, hvis der kom en ung, der ikke var havnet det rigtige sted. Hvis ikke han passede ind, og hvis ikke han havde noget ud af at være der. Det var

Diskuter på facebook

Hvordan mener du, fremtidens døgninstitutioner bør se ud? Er du enig i de forslag, der bliver stillet her i bladet?

Deltag i debatten på facebook / se hvordan på www.sl.dk/facebook

Sarah havde forestillet sig, at en døgninstitution var noget fængselagtigt, og hun blev meget positivt overrasket: – Jeg havde i den grad brug for en frisk start, og det var godt, det skete’

‘Jeg havde i den grad brug for at starte på en frisk’

SARAH, 23 ÅR. En ADHD-diagnose, et kaotisk efterskoleår og heftige skænderier med moderen resulterede i en anbringelse i 2003. Hun fik først halvandet år på afdelingen Mejeriet i Fasterholt og derefter to år på afdelingen Olufsgade 19 i Herning. Hun er flyttet ud, men er stadig tilknyttet Hedeboencentret.

ikke godt, og jeg oplevede det specielt med en fyr, der var der i en periode. Det er skidt for alle parter – ikke mindst for ham, der ikke passer ind. Selvfølgelig kan en ung blive fejlanbragt, men når det sker, så bør pædagogerne hurtigt kunne se det, og så skal de gøre noget med det samme.

– Men ellers synes jeg, at det fungerede godt, og at døgninstitutioner er en god ting. For mit eget vedkommende drømte jeg om en god plejefamilie. Var alt gået godt, havde det også været en god løsning, men som jeg ser det nu, ville det have været risikabelt. Havde det ikke fungeret, tror jeg, at jeg havde fået et knæk, jeg aldrig var kommet over. I den sammenhæng er der flere strenge at spille på, når det er en døgninstitution. De siger ikke bare: ‘Du kræver for meget. Dig har vi ikke plads til’.

Nogen, der tager hånd om dig

For Malene er og bliver døgninstitutionen et kæmpe lyspunkt i hendes ungdomsliv.

– Der er slet ikke noget negativt at sige om det, siger hun. – Det skulle da lige være, at man jo ved,

at de har med dig at gøre, fordi de får penge for det. Det kan jo ikke undgås, at man knytter sig til dem, og at en pædagog måske bliver næsten som en mor for dig. De skal også bakke op om dig i et og alt, som om de var dine forældre. Det gør de også, men man tænker på, at de kun gør det, mens de er på arbejde. Det kan man nok ikke ændre på, men et problem, det er det!

– En anden ting er, at de skal følge op på det, når man flytter derfra. Du har måske dine forældre, men de kan jo ikke finde ud af det, og hvad har man så! Det er jo derfor, du er sådan et sted. Så er der sagsbehandlerne. Nogle af dem kan være søde nok, men det er så frygteligt, at man igen og igen skal fortælle alt og bygge ny tillid på. Så forsvinder hende, du har lært at kende, og som kender dig. Så sidder der en ny, og du kan begynde forfra.

– Nej, der er brug for nogle, der følger dig i en tid, når du er flyttet ud. Der skal være nogen, der er parate til at tage hånd om dig og hjælpe dig, når det kniber. ■

Hvad er målet? Og hvordan kan det nås?

I mere end tyve år har professor og seniorforsker Tine Egelund forsket i anbragte og udsatte børns vilkår. Her opridser hun de spørgsmål, hun mener, man bør stille i en diskussion om fremtidens døgninstitution

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Foto: Ricky John Molloy

Kan døgninstitutioner bane vej for kærligheden? Sådan lyder et af de spørgsmål, som seniorforsker og professor Tine Egelund anbefaler, at socialpædagoger og andre fagfolk diskuterer, hvis de vil formulere en vision om fremtidens døgninstitution.

I mere end tyve år har Tine Egelund forsket i sociale forhold, og hendes navn står blandt andet på rapporter som 'Anbragte børns udvikling og vilkår', 'Sammenbrud i anbringelser af unge' og 'Små børn anbragt udenfor hjemmet'.

Fagbladet Socialpædagogen har sat hende stævne på hendes kontor i forskningsenheden for børn og familier på SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, for at få hendes bud på de væsentligste ubesvarede spørgsmål, der hører hjemme i en diskussion af fremtidens døgninstitution.

Men Tine Egelund vil starte et helt andet sted: For hvad er egentlig formålet med at anbringe børn uden for hjemmet?

Det spørgsmål råber i Tine Egelunds øjne på en grundig diskussion.

Inklusion eller eksklusion

– De seneste års utrolige skærpelse af nul-tolerancepolitikken med sænkelse af den kriminelle lav-alder og klart fængselslignende anstalter for børn ned til tolv år, kalder på, at vi tænker forfra. Er formålet bare at holde rødderne væk fra gaden? Eller er det så vidt muligt at forsøge – selv om det er svært – at igangsætte nogle inkluderende processer, spørger hun.

Hvis målet er det første, er den danske kurs for så vidt god nok. Men hvis der er et større formål med døgninstitutioner for unge kriminelle, skal der noget helt andet til, mener hun.

– Rent forskningsmæssigt ved vi, at ophold på lukkede institutioner ikke gavner børnene og de unge. De er ekskluderede, før de kommer ind, men opholdet stadfæster eller fordyber den sociale eksklusion. En god måde at lære børn og unge mere sofistikeret kriminalitet eller lære dem at blive misbrugere, er at sætte dem sammen med andre børn og unge med normbrydende adfærd, siger Tine Egelund.

Hvis formålet med anbringelserne er, at børnene og de unge som voksne skal kunne indgå i samfundet på en god måde, og selv få et godt liv, mener Tine Egelund derfor, at der skal tænkes nyt.

Hun vil ikke nævne navne på døgninstitutioner og opholdssteder, for så føler hun, at hun som forsker begynder at give karakterer.

– Men der er nogle åbne institutioner, som i det store og hele har den samme målgruppe som

Boldburet på døgninstitutionen Godhavn bliver flittigt brugt til både fodbold og basket, samtidig med at nogle af de unge også går til sport i lokalområdet. Og det bør også være ambitionen, mener Tine Egelund:

– Lukketheden er ikke bare et problem på de lukkede institutioner, men også på andre døgninstitutioner. Det meste af det, der foregår, det foregår på matriklen

de lukkede institutioner – altså en målgruppe af små voldsmænd og små drabsmænd. I stedet for hegn og overvågning og indelåsning bruger de personaleresourcer. Hvis du ikke kan lade være med at stjæle fra dine kammerater i klubben eller i omklædningsrummet, så må du have en pædagog med derned og sørge for, at du ikke gør det. Hvis du ikke kan finde ud af at være sammen med dem uden at slå på dem, ja, så må der være nogle pædagoger, der sørger for, at du ikke gør det. Man bruger menneskelig kontakt i stedet for indespærring, og du kan købe utrolig mange pædagoger for de penge, du ellers bruger til hegn og overvågning og tremmer for vinduerne, siger hun.

Kærlighed og uddannelse

Når det gælder om at holde unge ude af kriminalitet, har flere kriminologer påpeget, at der kun er en vej: Kærlighed og uddannelse.

– Det er lidt slagordspræget, men jeg er enig i budskabet. De kriminelle unge, der enten kommer i et godt, støttende, prosocialt forhold eller uddanner sig, har gode muligheder for at komme ud af kriminalitet. Og det leder hen til spørgsmålet: om døgninstitutionerne kan gøre noget for at bane vej for kærligheden? Og for at skærpe interessen for at uddanne sig, spørger Tine Egelund.

Når det handler om kærlighed, tænker Tine Egelund mest på kærlighed i en mere bred forstand, så den også handler om tætte relationer mellem de anbragte børn og de voksne på anbringsstedet.

– Når vi i undersøgelser spørger de unge selv, så siger de, at de befinder sig i relationsfattige

Andre spørgsmål fra professoren

Ud over de spørgsmål, som professor Tine Egelund rejser i interviewet, stiller hun også en række andre spørgsmål, der i hendes øjne bør indgå i debatten om fremtidens døgninstitution:

- Hvordan undgår man, at indskrivesårsagen bliver udsmidningsgrund? Så børn, der kommer på institution på grund af et hashmisbrug eksempelvis ikke smides ud på grund af et hashmisbrug?
- Hvad skal medarbejderne på døgninstitutionerne kunne, som de ikke kan i dag?
- Hvordan kan samfundet på den ene side sige, at nogle forældre ikke er gode nok til at varetage deres børns tarv – og på den anden side anerkende og understøtte det, som forældrene godt kan give deres børn?
- Kan man forestille sig andre måder at hjælpe på end at anbringe?

De seneste års utrolige skærpelse af nul-tolerancepolitikken med sænkelse af den kriminelle lavalder og klart fængselslignende anstalter for børn ned til tolv år, kalder på, at vi tænker forfra. Er formålet bare at holde rødderne væk fra gaden? Eller er det så vidt muligt at forsøge – selv om det er svært – at igangsætte nogle inkluderende processer?

Tine Egelund, seniorforsker

Hvilke spørgsmål synes du, der er de vigtigste, i debatten om fremtidens døgninstitution?

Hvordan mener du, døgninstitutionerne kan skabe bedre rammer for tætte relationer mellem børn og voksne?

Hvad skal der til for, at flere unge fra døgninstitutioner får en uddannelse?

Deltag i debatten på www.socialpaedagogen.dk

rum på institutionerne. Og det er jo ikke fordi, personalet ikke har lyst eller ikke forstår vigtigheden af relationer – det skyldes måske snarere, at hvis man har en arbejdssituation, hvor man måske har otte unge i en gruppe, som hver for sig har alvorlige problemer, så er der grænser for, hvad man kan. På døgninstitutionerne er der også ofte en ret stor udskiftning af personalet – både fordi de skifter job, men også på grund af regler for arbejdstid og afspadsering. De steder, hvor det virkelig lykkes at skabe tætte relationer, ser personalet ofte deres arbejde som en livsstil, så der for eksempel er et forstanderpar, der bor på opholdsstedet eller personale, som bor der med deres familier, siger hun.

Tine Egelund er med på, at det er store – og måske også for store – krav at stille til lønnet personale, men hun mener i hvert fald, at der er en vigtig nød at knække:

– Hvordan kan døgninstitutionerne skabe nogle rammer, der fremmer mulighederne for tætte relationer mellem børn og voksne?

Den vigtige partner

Tine Egelund mener også, at kærlighed i hel traditionel forstand mellem en mand og en kvinde, kan tænkes ind i visionen for fremtidens døgninstitution:

– En stor engelsk undersøgelse af piger, der blev anbragt, da de var under to år, viser, at det, der virkelig skilte dem, det gik godt for, og dem, det gik dårligt for, var, at de piger, som havde haft

de gode skoleoplevelser, gik det godt for. Men det gik ikke den lige vej, sådan at når man havde haft gode skoleoplevelser, så gik man også i gang med en uddannelse, det gik faktisk vejen omkring, at de, der havde en god skolegang var mere tilbøjelige til at vælge en lidt mere prosocial omgangskreds, og de fik først og fremmest en mere prosocial partner. Så vi kan godt stille spørgsmålet om døgninstitutionerne kan gøre noget for at hjælpe sådanne gode forhold lidt på vej. Hvordan kommer de anbragte drenge med i den almindelige børs om de søde piger, spørger hun.

Det spørgsmål leder direkte over til Tine Egelunds næste spørgsmål, nemlig hvordan, døgninstitutionerne kan åbne sig mere op for omverdenen.

– Lukketheden er ikke bare et problem på de lukkede institutioner, men også på andre døgninstitutioner. Det meste af det, der foregår, det foregår på matriklen. Børnene går i skole på matriklen. De leger på matriklen. De har en dagligdag på matriklen. Jeg kan ikke bedømme, om det er nødvendigt for de børn, der er meget sårbare og løber ind i mange konflikter, men det giver i hvert fald et meget dårligt udgangspunkt for at tilegne sig de sociale færdigheder, som man skal bruge uden for institutionen. Derfor er det en voldsom udfordring for institutionerne i så høj grad som muligt at blive integrerede i det lokale miljøes liv – dets sportsklubber, hvis man overhovedet kan det, dets almindelige skolegang og så videre, siger hun. ■

Fire kig i krystalkuglen

Hvordan bør fremtidens døgninstitution se ud? Læs fire vidt forskellige bud fra deltagere i Socialpædagogens Facebook-gruppe – og fortæl, hvad du selv ser i krystalkuglen

Lotte Andersen

Anbragte småbørn bør integreres i almindelige børnehaver

I fremtiden bør der være et meget tættere samspil mellem observations- og behandlingshjem og helt almindelige daginstitutioner.

Det mener Lotte Andersen, der i dag er pædagogstuderende og tidligere har arbejdet i såvel vuggestuer som børnehaver.

– I min praktik var jeg på Glostrup Observations- og behandlingshjem i en afdeling med to stuer for børn mellem få måneder og fire år. Børnene fik alle de basale behov opfyldt, og de voksne var meget omsorgsfulde. Alligevel sker der efter min mening et omsorgssvigt, fordi børnene i to-tre år er anbragt i en meget isoleret verden, skriver hun.

Derfor mener Lotte Andersen, at børnene får et stort problem, når de for eksempel som 3-årige kommer i familiepleje og efter et års tid skal begynde i en almindelig børnehave.

– De har ikke fået mulighed for at opbygge de kompetencer, som andre børn opbygger i deres institutionsliv, påpeger hun.

Lotte Andersen foreslår, at børnene i stedet for kun at opholde sig på behandlingshjemmet, også bør tilknyttes en helt almindelig børnehave, hvor de kan være i nogle timer om dagen.

– Primærpædagogen eller resourcepædagoger kunne støtte barnet i det omfang det var nødvendigt. Her vil barnet lære de sociale spilleregler at kende og dermed være styrket til sin senere familieplejetilværelse, vurderer hun.

Connie Dreier

Bedre tilbud til unge udviklingshæmmede

Ungdomshjem for udviklingshæmmede. Det kunne være et eksempel på en døgninstitution i fremtiden, vurderer Connie Dreier, der i dag arbejder på en aflastningsinstitution for udviklingshæmmede op til 18 år.

– Jeg synes, der mangler tilbud for de unge mellem 18 og 25 år, så de enten kan bo sammen eller komme i aflastning. Hos os er der mange, der har opbygget venskaber, og når de så bliver 18 år får de tilbudt aflastning et sted, hvor gennemsnitsalderen måske er 40-50 år, og det er da synd for de unge. Der burde være et overgangstilbud for de 16-25-årige, så der blev en bedre overgang mellem at være barn og pensionist, foreslår hun.

Thomas Janssen

Lovkrav om uddannelse

Hvis det står til pædagog Thomas Janssen, bør der i fremtiden være et lovmæssigt krav om et vist uddannelsesniveau i personalegrupper på døgninstitutionerne:

– Alt for tit, specielt i den private sektor, bliver man ansat på baggrund af sin personlighed i stedet for uddannelse og faglighed. Eller også har en virksomhed 'opfundet' en privat uddannelsesform, der skulle opveje forskellen mellem en uddannet pædagog og en arbejdsløs murer/elektriker eller andet. Det mener jeg kun kan være skadeligt i længden. Fagligheden er og bliver den drivende faktor, og vores uddannelse og faggruppe må på banen overfor politikerne.

Jesper Mürhmann-Lund

Bygninger til brugernes behov

Når der skal bygges nye døgninstitutioner, bør der være et tæt samarbejde mellem arkitekter/konstruktører og brugerne eller deres talsmænd. Det mener, socialpædagog Jesper Mürhmann-Lund, der opfordrer til, at arkitekturen på bostederne i langt højere grad tager udgangspunkt i brugernes behov og for eksempel taler til alle sanser.

– Skal vandet kunne risle af og til? Hvor? Må gulvet godt føles forskelligt, når man går/sidder på det? Befordrer indretningen, at man hænger ting op på væggene? Kan man udnytte ny teknologi og lade farverne skifte på væggene?

I dag mener Jesper Mürhmann-Lund ikke, at brugernes behov altid er i fokus.

– Trods bevidstheden om, at lysøer skaber hygge og koncentration, bygges der for eksempel stadig med gigantisk oplysning af gange, når der tændes for lyset – og ofte må man anskaffe sig en lufthammer for at hænge noget op på væggene.

fagbladet på facebook

FAGBLADET

SOCIAL
PÆDAGOGEN

Facebook-gruppen 'Fagbladet Socialpædagogen' er et rum til faglig refleksion og dialog. Der er mere end 2.500 deltagere. Vi har plukket i indlæggene – nogle er forkortet og redigeret.

Læs mere – og send selv bidrag – på Facebook-gruppen, som du finder via www.sl.dk/facebook

Redigeret af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Din kollega siger, hun bliver mobbet på arbejdspladsen

DEBATFORUM 20. AUGUST

Maria Rørbæk, Socialpædagogen Din sygemeldte kollega, Mette, skriver i et brev: 'De andre kollegaer bagtaler mig og kritiserer mig, ligegyldigt hvad jeg gør. For eksempel var der ikke en eneste, der kom med en rosende eller anerkendende bemærkning, dengang jeg lagde en kæmpe indsats i at stable cirkusforestillingen på benene'. Hvad bør du gøre?

DEBATFORUM 20. AUGUST

Fie Anette Lemke Hansen Omgangstonen på arbejdspladsen skal sættes under lup. Det, der kan være okay et sted, kan være aldeles upassende et andet sted. Dialogen om, hvad der er god tone, skal tages. Hvis man lytter til sladder, er man selv skyldig, er holdningen her, hvor jeg arbejder. I forhold til Mette, ville jeg skrive til hende, udtrykke stor beklagelse og tage ansvar for, hvad jeg måtte have bidraget med. Ledelsen skal sørge for en antimobbepolitik.

DEBATFORUM 20. AUGUST

Hanne Jensen Det lyder som om, de har været misundelige på Mette. Nogle kollegaer kan bare ikke tåle, at man er for engageret og dygtig. Jeg vil ringe til Mette og sige, at jeg godt kan forstå hende efter det, jeg har læst i brevet. Jeg vil støtte hende og fortælle, at jeg tror, at de andre er misundelige på hende. Dette vil gøre, at hun hurtigere vil komme tilbage, og give hende et ryk opad. Jeg vil spørge min leder og tillidsrepræsentant, om vi har en mobbepolitik. På nogle arbejdspladser har kollegaerne en bedsteven, som skal sørge for, at den anden kollega har det godt.

DEBATFORUM 20. AUGUST

Fie Anette Lemke Hansen Hvis du ringer til Mette og siger, at du tror, de andre er misundelige... Hvem bagtaler så lige hvem?

DEBATFORUM 20. AUGUST

Peter Just Hvis nogen taler dårligt om en kollega, bør alle andre som minimum melde klart ud, at det er dårlig stil. Det er godt at bakke Mette op, men som Fie skriver, skal man passe på med at vælge side. Det må kunne gøres på en anden måde, eventuelt i et fælles forum.

DEBATFORUM 21. AUGUST

Bente Nygaard Det er en meget svær problematik, for hvad er mobning og hvad er humor? Mange pro-

blemer kunne undgås, hvis man på et personalemøde aftaler, hvad der er tilladeligt. Først og fremmest skal man finde ud af, hvem der mobber og hvorfor. Mobning opstår i de fleste tilfælde på grund af dårligt selvværd, så måske går der flere rundt og har ondt ligesom Mette.

DEBATFORUM 22. AUGUST

Doris Skou Mette føler sig mobbet, dette er et faktum. Men ved mobberne, at de udsætter Mette for mobning? Højst sandsynligt ikke. Der er forskel på, hvordan vi som kolleger reagerer. Vi er mere eller mindre sårbare. Vi kan være sårbare, bare på forskellige måder. Det betyder meget, at vi kender hinanden godt på en arbejdsplads. Vi siger altid, at vi skal være professionelle, når vi arbejder, men personligheden følger jo med, selvom vi arbejder professionelt. Mette kan fortælle sine kolleger, at når de taler til hende på den måde, føler hun, at de mobber hende. Hver gang du føler et lille stik af mobning, eller udsagn der sårer, så sig det til personen. Fortæl, at du bliver såret. Ofte er det faktisk ikke hensigten, men spørgsmålet får vedkommende til at reflektere over sin måde at tiltale netop dig på. Brug eventuelt din leder inden problemerne bliver så store, at en sygemelding er eneste udvej.

DEBATFORUM 24. AUGUST

Maria Rørbæk, Socialpædagogen Socialpædagogerne har en hjemmeside om vold, mobning og chikane. Her kan du blandt andet læse råd om, hvad du kan gøre, hvis du får kendskab til at en af dine kollegaer bliver mobbet: www.sl.dk/voldogmobning

Sanktionsmuligheder og udviklingshæmmede

DEBATFORUM AUGUST

Per Vestergaard Det har altid været skidt for ikke-kriminelle at bo sammen med kriminelle. Med hensyn til sanktionsmulighederne skal man hellere starte med at se på omsorgen. Uden omsorg for sine medmennesker hjælper ingen sanktioner.

Bør socialpædagoger læse faglitteratur i fritiden?

DEBATFORUM 22. AUGUST

Kirsten Meyer Hoe Som pædagog bliver jeg nødt til at læse faglitteratur, og mit behov for teorier og forskningsresultater tager en del af min fritid. Mere arbejdstid til at styrke vores pædagogiske faglighed vil være givende.

ARBEJDSMILJØ

Trivselsaftalen trives

f:nyt Det går ganske godt med at få indført Trivselsaftalen ude i kommunerne – men der er stadig en del kommuner, der mangler at komme på plads, og samtidig lyder der kritik af aftalen, viser evaluering

Af Jens Nielsen, fnyti@sl.dk

Mere end seks ud af ti kommuner har de gjort det – fået implementeret alle delområderne i Trivselsaftalen. Og aftalen er samtidig den direkte årsag til, at parterne har fået aftalt retningslinjer på en række af de delområder, der er med i aftalen.

Det viser en undersøgelse, som analyseinstituttet Epinion har lavet for Kommunernes

Landsforening (KL), Sundhedskartellet og KTO.

Undersøgelsen udgør den evaluering af Trivselsaftalen, som blev aftalt mellem parterne på det kommunale område ved OK08, og den er foretaget dels som en spørgeskemaundersøgelse blandt formænd og næstformænd i MED-udvalgene, dels som interview med repræsentanter for hovedMED-udvalg og MEDudvalg på lokalt niveau.

Som nævnt har mere end seks ud af ti kommuner indført alle delaftaler af den samlede Trivselsaftale. Bedst står det til, når det handler reglerne for sygefraværsaftaler, dårligst står det med at få aftalt retningslinjerne for arbejdspladsens samlede indsats mod mobning og chikane.

Til gengæld siger omkring halvdelen af de adspurgte formænd og næstformænd, at når der nu er en aftale på for

eksempel mobning og chikaneområdet, så skyldes det den samlede Trivselsaftale. Den har med andre ord virket som en løftestang i arbejdet for at få aftaler på de enkelte områder.

Nogle kommuner anfører dog, at man havde gang i arbejdet før aftalen, men at den har været et godt supplement til det eksisterende arbejde – en anledning til at ryste posen.

Tilbagemeldingerne om selve indholdet af Trivselsaftalen er overvejende positive – først og fremmest på lokalt niveau, hvor der er udstrakt enighed blandt ledelse og medarbejdere om indsatsen.

Flere af de interviewede peger på, at aftalen ikke bare har været god for arbejdet med sundhed og trivsel, men også for MED-systemet som sådan, som er blevet styrket og har fået en synlig og formel rolle på arbejdspladserne og i forvaltningerne.

Omvendt kritiseres aftalen for i sin form at betyde utidig indblanding og unødvendigt bureaukrati. 'Vi var jo allerede i gang og vil ikke have dikteret en bestemt form, når vi nu allerede var enige', lyder det fra nogle kommuner.

Og samtidig er der også en kritik, der går på, at aftalen i sin grundsubstans går på, at der skal udarbejdes retningslinjer – og at det er gammeldags og strider mod arbejdet med decentralisering, værdibaseret ledelse og ikke virker fremmende for dialogen mellem ledelse og medarbejdere. ■

Hele evalueringsrapporten kan downloades på www.kto.dk – klik ind under 'Udsendelser' og vælg 'Medlemsorganisationer'. Læs mere om Socialpædagogernes arbejdsmiljøindsats og find diverse værktøjer på [www.sl.dk/arbejdsmiljø](http://www.sl.dk/arbejdsmiljo)

Aflastningskonference

27. og 28. oktober 2010 Comwell i Middelfart

Teori der virker i praksis

Neuropædagogik ved John Zeuthen og Marte Meo ved Jytte Birk Sørensen Granbohus og Danahus holder workshops om hvordan metoderne kan bruges i praksis
 Freddy Meyer kommer som morgenvækker og siger noget om hvoran vi kan
 'Gå gladere hjem fra arbejde end da vi kom!'

Tilmeldingsfrist: 24. september 2010

Tilmelding og yderligere information på www.sl.dk/aflastning

ARBEJDSMILJØ

Sociale tillidsmænd er sagen

f:nyt I Randers har sociale tillidsrepræsentanter fået bragt sygefraværet væsentligt ned

Af Kurt Ladefoged, fnyt@sl.dk

Hver dag melder gennemsnitligt 150.000 danskere sig syge på deres arbejde. Det betyder, at sygefravær årligt koster det danske samfund tæt på 37 milliarder kroner. Men der kan spares mange

hundrede millioner kroner på sygefraværet, hvis politikere og arbejdsmarkedets parter lader sig inspirere af en helt ny ordning i Randers, skriver Ugebrevet A4.

I Randers har godt 20 private og offentlige arbejdspladser i de seneste to år haft sociale tillidsmænd, der både har været problemknusere, rådgivere og grædekoner for kolleger med sociale eller personlige problemer, der kan udvikle sig til sygdom.

Det har ført til, at sygefraværet er faldet betydeligt på 15 af

arbejdspladserne, fortæller formand for Arbejdsmarkedsudvalget i Randers Kommune, Leif Gade (S) til ugebrevet.

– At have fokus på arbejdsmiljøet gennem en social tillidsmand nedbringer simpelthen antallet af sygedage blandt medarbejderne, siger Leif Gade.

Han fortæller, at ordningen sammen med andre tiltag har bidraget til at mindske antallet af langtidssygemeldinger over 52 uger fra godt 600 sygedage om året til i dag 280. Og da kommunen selv skal betale for

langtidssygemeldinger over et år, betyder det en gevaldig besparelse:

– Ud over, at det afgjort lønner sig på bundlinjen, så giver det jo også et bedre arbejdsmiljø og en større arbejdsglæde at have en social tillidsmand, siger Leif Gade. Han tilføjer, at flere kommuner og virksomheder nu henvender sig, fordi de har overvejelser om at kopiere Randers-modellen.

Læs hele artiklen i Ugebrevet A4 på www.ugebreveta4.dk

Landsmøde og konference i Socialpædagogernes netværk for kommunale fritidstilbud til mennesker med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser

28. og 29. oktober på Quality Park Hotel

Oplæg af

Finn Kistrup, Direktør for SUPPLEMENT og Henrik Bruhn, stand up og skuespiller

Tilmeldingsfrist: 27. september 2010

Tilmelding og yderligere information på www.sl.dk/fritidstilbud

Temadag for socialpædagoger, der arbejder med sindslidende
27. oktober, Mødestedet i Odense, 1748 i Buchwaldsgade

‘Psykiatri er ikke socialpsykiatri’

v. Preben Brandt, speciallæge i psykiatri og tidligere formand for rådet for social udsatte

Tilmeldingsfrist: 27. september 2010

Tilmelding og yderligere information på www.sl.dk/sindslidende

PFF-OVERENSKOMST

‘Vi vil ha’ løn som kvalificeret’

f:nyt Klare aftaler om at kompetenceudvikling og anciennitet skal give ekstra i løn – sådan lyder et centralt ønske fra pædagogerne på det dagbehandlede område

Af Jens Nielsen, fnyt@sl.dk

Det er fint med en høj grundløn og muligheden for fleksibel planlægning af arbejdet. Men der skal laves faste aftaler, der sikrer flere kroner i lønningsposen, når man efteruddanner sig og har opbygget en vis anciennitet.

Det var hovedbudskabet, da 30 tillidsrepræsentanter for pædagogerne under PFF-overenskomsten 20. august mødtes med politikere fra Socialpædagogerne og BUPL, der sammen har indgået overenskomsten. Pædagogerne på området arbejder for eksempel med forebyggelse inden for SSP og familiebehandling.

På mødet redegjorde BUPL-formand Henning Pedersen først for de særlige omstændigheder, der gør sig gældende i forhold til OK11: Minusset i forhold til reguleringsordningen og den svage lønudvikling på det private område – alt i alt en situation, der ikke efterlader meget til løn og pension og de andre ‘hårde’ OK-områder.

Socialpædagogerne næstformand, Benny Andersen, tog derefter afsæt i de ‘bløde’ aftaleområder som kompetenceudvikling og udviklingsplaner.

Når det gælder de sidste, så er der tilsyneladende mange medlemmer også inden for dette område, der ikke kender aftalen om obligatoriske udviklingsplaner fra OK08, og at ikke særligt mange har fået udarbejdet sådan en

Men, viste det sig i debatten, der er en tæt sammenhæng mellem det ‘hårde’ og det ‘bløde’ i de ønsker, de dagbehandlede pædagoger har til OK11.

PFF-overenskomsten adskiller sig fra de store aftaler i de to forbund ved, at der én grund-

løn, der er relativt høj, og at der skal indgås lokale aftaler om arbejdstid.

Men til gengæld er der ingen central aftale om honorering af efter- og videreuddannelse og anciennitet, og de tilstedeværende TR’er kunne fortælle, at de bruger rigtigt mange kræfter på at forhandle aftaler på de to områder hjem helt lokalt.

I diskussionen blev det helt klart, at der er nogle pædagoger på området, der mener, at de ville have haft en højere løn, hvis de var blevet på en af de store overenskomster under enten BUPL eller Socialpædagogerne. Trods den højere grundløn er der en oplevelse af, at pædagogerne på dag- og døgnområdet lønmæssigt kan løbe fra PFF-pædagogerne på baggrund af erfaringer og kvalifikationer.

Pædagogerne på området har ellers i høj grad efteruddannelse – også af de selvfinansierede slags – og anciennitet, og ikke mindst derfor ville TR’erne have centrale aftaler på området.

Når det gælder arbejdstiden, fortalte TR’erne, at flere og flere

kommuner tager døgnopgaver hjem, og at de beder medlemmerne på PFF-overenskomsten om at være til rådighed uden for normal arbejdstid. Arbejdstiden bliver mere og mere flydende, og der er stigende problemer med at få lavet aftaler for det, der under det øvrige socialpædagogiske område kendes som rådighedsvagter. Her skal der være fokus ved OK-forhandlingerne, lød ønsket fra TR’erne på mødet. Og der har Socialpædagogerne næstformand noteret sig:

– Området vil have nogle håndfaste aftaler omkring løn og ikke mindst arbejdstid. Der er mange, der er bekymrede for at blive misbrugt, sådan forstået, at kommunerne bruger dem erstatning for et døgntilbud. Men de er på den anden side glade for den fleksibilitet, der er nu, og vores opgave som forhandlere bliver så at holde balancen og bevare fleksibiliteten samtidig med, at vi skaber nogle synlige rammer for, hvordan de skal agere i forskellige situationer, og hvordan de kan opnå de bedste resultater, siger Benny Andersen. ■

Landsmøde for lærere ansat på døgninstitutioner 28. og 29. oktober på Hotel Faaborg Fjord

Susan Hart

Psykolog med speciale i børns udvikling og de følelsesmæssige hjerneprocesser

Hanne Bertelsen, KL

‘Fremtidens muligheder for døgninstitutionernes skoletilbud. Inklusion eller segregering i forhold til folkeskolen’

VM/Skolestyrelsen

Præsentation af Undervisningsministeriets forventninger til anbragte børns undervisning

Dialoggrupper under overskriften: ‘Det gode undervisningseksempel’

Tilmeldingsfrist: 28. september 2010

Tilmelding og yderligere information på www.sl.dk/lærer

SYNSPUNKT

Læserbreve

Socialpædagogen er forpligtet til at optage alle læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 400 ord, svarende til cirka 2.000 anslag. Læserbreve med injurerende indhold kan afvises.

Synspunkter

Bringes efter en redaktionel vurdering. Vi optager kun synspunkter fra medlemmer og abonnenter. Synspunkter må højst fylde 1.600 ord svarende til cirka 8.000 anslag.

Læserbreve og synspunkter der bringes i bladet offentliggøres også på internettet.

Vi modtager helst indlæg pr. e-mail: redaktionen@sl.dk, men indlæg kan også sendes til: Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9
1211 København K
tlf. 7248 6000

Deadline for læserbreve til nr. 19/10 er mandag den 6. september 2010 kl. 12.00

Nu strammes Løkken!

Åbent brev til Statsministeren

Af Jakob Jensen, SR, og Mårten Mårtensson, TR, Børne- & Familiecenter Guldborgsund

Som medarbejdere i endnu en lukningstruet institution for børn og unge, er vi blevet nysgerrige på, om du fik gjort det du ville og om du har hørt de sidste vers?

Vi skriver til dig, fordi vi ser dig som arkitekten bag nedlæggelsen af amterne – arkitekten, der fredede de amtslige institutioner i tre år, og den arkitekt, der nu kan læne sig tilbage og se den ene tidligere amtslige institution efter den anden dreje nøglen om.

Turen er nu kommet til os. Som en del af problemstillingen for kommunerne i udkants-Danmark fattes også Guldborgsund kommune penge – mange penge. Og som det naturligt sig hør og bør kigger kommunens politikere efter mulige spareobjekter, og vi kan nedlægges med en besparelse på otte millioner. For disse penge giver vi hver dag hele året rundt plads til 15 børn og unge, som af forskellige grunde ikke kan være hjemme. Det har vi for amtet gjort i over 25 år, med gode resultater, men alle kommuner fattes nu penge, og vi får derfor sandsynligvis et mindre under-skud i år, hvorfor det er naturligt som lokal politiker at fjerne de ting, der ikke er rentable.

Men er det sådan du forestillede dig børnepolitikken i landets kommuner? Forestillede

du dig sager som Brønderslev-sagen, Vordingborg Kommunesagen og vi kunne blive ved med sager i vores område, som i den grad er styret af manglende vilje til indgreb, fordi det smadrer de små kommuners økonomi? Forestillede du dig, at socialt arbejde blev et spørgsmål om økonomi? Forestillede du dig, at alle med sociale behov skulle forbi den økonomiske vægtskål, og hvis den tipper, så venter vi her i udkants-Danmark gerne en måned til?

Forestillede du dig den familie, der lige har fået anbragt deres unge dreng på 15 på grund af mistrivsel og udadreagerende adfærd, en dreng, som dagligt overfor pædagogerne udtrykker bekymring for sine mindre søskende, der er efterladt hos disse ressourcetsvage forældrene, hvis ressourcer og sociale kompetencer står i ruiner, og som efter serviceloven er en klar trussel mod børnenes udvikling og trivsel.

Her overfor står en sagsbehandler, der er helt bevidst om situationen, men som også har en klar melding: Hvis du anbringer flere skal du samtidig hjemgive. Øje for øje og tand for tand. Børneområdet er ved at udvikle sig til det vilde vesten, og der er kun tabere – nemlig alle de børn, unge og familier, som ikke får den hjælp, de har så stort behov for.

Hvis du havde forestillet dig alt dette, så kan vi kun håbe

på, at du stadig sover godt om natten som den Lykkelige Lars – åbenbart uden kendskab til udsatte børn, for der er godt nok mange børn og unge, der i tiden fremover ikke kan prale af en god nattesøvn.

Den sociale eksport til udkants-Danmark er på sit højeste og vi udkantsskandere kan se frem til mangel på fagligt forsvarlige løsninger for børn og unge. Vi kan kun håbe på, at landets statsminister har forstået sine arkitektoniske ideer, og giver sig selv en stille stund til at forklare os pædagoger, hvorledes dette kan være en socialpolitik, vi som danskere kan være os selv bekendte at føre.

Vi mener ikke, at den nuværende situation er en farbar vej. Det bidrager derimod til et mere skævt Danmark, og til at den nødvendige opmærksomhed og opgaveløsning forringes.

Indsatsen på børne-, unge- og familieområdet burde organiseres og finansieres på en helt anden måde.

Der burde være en central 'pulje', kaldet det hvad du vil, der stod for finansiering eller delvis finansiering af hele det sociale område i Danmark. På den måde ville man sikre, at indsatsen på området ville blive mere fagligt orienteret end i dag, samt at hele Danmark bidrog til det skæve Danmark i stedet for, at kommunerne med mange sociale problemer står alene med udgiften, som det er i dag. ■

BØGER

Redigeret af Lone Marie Pedersen

Metodebogen

Af Noona Elisabeth Jensen

Metodebogen har taget udgangspunkt i de pædagogstuderendes uddannelse og præsenterer forskellige studiemetoder i pædagoguddannelsen. Metoderne bliver sat i relation til udviklingen inden for uddannelse og det pædagogiske område. Bogen tager udgangspunkt i, at pædagoguddannelsen er placeret mellem profession og akademisering, og formålet er at dække de pædagogstuderendes

behov for at diskutere de krav og udfordringer, de møder i uddannelsen. Bogen behandler derfor det forhold, at de studerende både skal kvalificere sig til en praktisk profession og bruge videnskabelige metoder i løbet af uddannelsen. Bogen behandler desuden den sociale læring, der finder sted i uddannelsen, og beskæftiger sig også med den undervisning, der foregår på studiet. I en pressemeddelelse skriver forlaget, at bogen både henvender sig til de pædagogstuderende og undervisere på pædagoguddannelsen.

'Metodebogen – Pædagogstuderende mellem profession og akademisering' er udgivet af Socialpædagogisk Bibliotek, Hans Reitzels Forlag. 240 sider. 269 kr.

Når straffen rammer uskyldige

Peter Scharff Smith og Janne Jakobsen Børn af fængslede i Danmark betaler ofte en stor personlig pris. Undersøgelser viser blandt andet, at de ofte er mobbeofre blandt jævnaldrende. 'Det var den værste dag i mit liv' fortæller en unge pige, da politiet anholdt hendes far. Og Kristian på 12 husker også alt for tydeligt, da hans far var i fængsel: 'Mor fortalte godt nok, at jeg skulle forberede mig på, at far nok skulle i fængsel. Det var ligesom at gå og vente på noget, som man godt ved er ubehageligt, men man ved ikke, hvor slemt det bliver'. Kristian har besøgt sin far

mange gange i fængslet. Alligevel husker han tydeligt det første besøg: 'Der skulle stå betjente og høre, hvad vi snakkede om'. 4.000 børn i Danmark har en forældre i fængsel. Børnene er i samfundsmæssig forstand en næsten usynlig gruppe, der skal leve med savn, tabuer og andre svære følelser. Bogen her handler om disse børn, og den måde, de bliver behandlet på af blandt andre politiet, fængselspersonalet og af forældrene selv. Den er bygget op om adskillige interviews, regler og forskning på området. Og i sidste del af bogen kommer forfatterne med forslag til reformer på området, så der er noget konkret for politikere og berørte institutioner at tage fat på.

'Når straffen rammer uskyldige. Børn af fængslede i Danmark' er udkommet på forlaget Gyldendal. 324 sider. 249,95 sider.

Perspektiver på specialpædagogikken

Af Claes Nilholm

Her er bogen, der forhåbentlig kan hjælpe specialpædagogikken til at blive endnu mere synlig i det pædagogiske felt. Den omhandler en række grundlæggende spørgsmål inden for det specialpædagogiske område. Hvad forstår vi ved ulighed og afvigelse? Hvad betyder det at diagnosticere et barn med vanskeligheder? Er der i det hele taget behov for en særlig pædagogik.

Eller kan den almindelige pædagogik udvikles til at håndtere og rumme de specielle børn? I bogen præsenteres tre forskellige perspektiver: Den kompensatoriske, den kritiske og det såkaldte dilemmaperspektiv. Det er den første bog i forlaget Klims nye serie om specialpædagogik, som især retter sig mod læreruddannelsens linjefag i specialpædagogik og diplomuddannelsen inden for området. Men forlaget lover, at også studerende inden for andre pædagogiske og psykologiske fagområder med fordel kan læse bogen. Seriens redaktør er lektor Jørgen Kuhlmann, VIA University College

'Perspektiver på specialpædagogikken' er udgivet af KLIM. 139 sider. 199 kr.

Dialog med usædvanlige børn

Af Per Lorentzen

Forfatteren er selv far til en døvblind datter, der nu er voksen, og han har som psykolog mange års erfaring som vejleder, supervisor og lærer for både forældre, der har børn med svære funktionsforstyrrelser, og personalet, der arbejder med børnene. Han fortæller, hvordan følelsesmæssige erfaringer og intellektuelle refleksioner ved hjælp af professionelle teorier og forskningsresultater fra personer som blandt andre Vigotsky og Winnicott kan bruges til at revidere den traditionelle faglige tilgang til børnene. Forfatteren gør opmærksom på, at det ikke er en metode- men en refleksionsbog. Formålet er at støtte pædagoger og forældres sunde fornuft, og den henvender sig især til dem, der arbejder med børn med funktionsnedsættelse. Bogen bliver i pressematerialet kaldt for en Insight Guide til usædvanlige børns verden, og den kan bruges som en rejseguide. Der er et stikordsregister, som leder frem til det emne, man især er interesseret i at vide noget om.

'Dialog med usædvanlige børn' er udgivet af Materialecentret, Center for Visuelle og auditive specialundervisningsmaterialer. 289 sider. Pris 275 kr.

DEBAT

Til Socialpædagogerne

Karsten Hou, tillidsrepræsentant, Nebs Møllegård
Jeg håber at I får en god kongres.

Men det undrer mig stadig, at de ansatte på følgende skoler og institutioner i Ringsted Kommune er tvunget til at være organiseret i Danmarks Lærerforening – og ikke i Socialpædagogerne, som vi syv lærere på Nebs Møllegårds Skole er.

Allindelille Skole, Benløse Skole, Kildeskolen, Kværkeby Skole, Nordbakkaskolen, Søholm-skolen, Veterslev-Høm Skole, Vigersted Skole, Dagmarskolen, Valdemarskolen, Sdr. Parkskolen, Asgårdsskolen, Baneskolen, UPPR-Ringsted, Ådalskolen og Heldagsskolen (500 lærere).

Vi er fulde af forståelse for, at vi, som de eneste i Ringsted Kommune, ikke kan blive organiseret samme sted som vores uheldige kollegaer.

Der er ikke noget så skønt som, at være de eneste syv lærere i kommunen, der er tvunget til at være medlem af Socialpædagogerne.

Det betyder heldigvis, at vi er fri for at deltage i det skolefaglige udviklingsarbejde i kommunen. Vi får heldigvis ingen informationer om skolevæsenet overhovedet. De har simpelthen ikke opdaget at vi findes – da det meste kommunikation går gennem lærerforeningen.

Vi blev heldigvis stemt ned på sidste kongres med 400 mod 2 – da vi foreslog, at der skulle være mulighed for, at vi kunne blive medlem af Ringsted Lærerforening.

Vi overvejede denne gang, at stille forslag om, at alle lærere i kommunen så skulle tvangsorganiseres i Socialpædagogerne – men det er jo ikke for sjov, at der holdes kongres (slet ikke med de stemmeprocenter – 99,5% mod 0,5%).

Igen – god kongres – og husk at høre godt efter, når Socialpædagogerne bryster sig af alt det fantastiske, de har gjort for lærerne siden den sidste kongres.

Intet er så skønt som at tvinge andre til noget de ikke har lyst til. Men at forklare hvorfor...

DELTA I FAGBLADET SOCIALPÆDAGOGENS
FACEBOOK-GRUPPE

ET RUM FOR FAGLIG REFLEKTION OG ERFARINGSUDVEKSLING

WWW.SL.DK/FACEBOOK

SOCIALPÆDAGOGERNE I MEDIERNE

Kæmper for ligestilling – men vælger mænd

Avisen.dk 23. august

Ligeløn og ligestilling er mærkesager for LO's 18 fagforbund. Men når det kommer til LO's egne bestyrelser, er det stadig mændene, der bestemmer. Det viser en gennemgang af fagforeningernes bestyrelsesmedlemmer, som Avisen.dk har foretaget. Eksempelvis er næsten 9 ud af 10 sygeplejersker og hjemmehjælpere hos FOA kvinder, men kvinderne udgør kun godt halvdelen af bestyrelsen. Socialpædagogernes Landsforbund er det forbund med færrest kvinder i bestyrelsen i forhold til medlemmer. Kun godt hver tredje bestyrelsesmedlem er kvinde, mens næsten tre ud af fire medlemmer er kvinder. Det kan vi kun beklage. Det er noget, der ligger os højt på sinde, og vi har gjort alt muligt for, at det skal ændre sig.

Men vi må oppe os noget mere', siger formand Kirsten Nissen. Hun hæfter sig dog ved, at der blandt tillidsrepræsentanterne er en mere ligelig fordeling mellem mænd og kvinder.

Fagbevægelsen støtter S-SF

Nordjyske 21. august

Debatindlæg af Benny Andersen: Det er fantastisk, hvordan Nordjyskes leder (19.8.) kan stille spørgsmålstejn ved holdbarheden af Socialdemokraterne og SF's 'Fair Løsning'. Det er helt ukorrekt og usandt, når lederen konstaterer, at fagbevægelsen har sagt fra over for at medvirke til at finde 15 milliarder. Nej fagbevægelsen har sagt ja. Vi står ved, at vi vil være med til at lave en trepartsaftale med det formål at sikre 15 milliarder, som er en forudsætning i Fair Løsning.

Også formændene for HK, Dansk Metal og 3F står ved dette tilsagn. Det fremgår klart af et indlæg i Berlingske Tidende. Nogle har så undret sig over, hvorfor vi så entydigt har bakket op om Socialdemokraternes og SF's udspil. Det er helt enkelt. Den nuværende regering og Dansk Folkeparti har valgt en helt anden retning. En sparepakke og store ufinansierede skattelettelser. En retning med massive nedskæringer. En retning med social slagside. En retning der ikke er til gavn for lønmodtagerne og helt almindelige mennesker.

Vi giver gerne bud på hvordan man skærper kvaliteten

DK-Nyt 20. august

Debatindlæg af Benny Andersen: Socialminister Benedikte Kiær me-

ner det ikke er dårlig økonomi, men manglende faglighed, der er årsag til problemer på socialområdet. Man kan ikke se bort fra økonomien som årsag, men vi er enig med ministeren i, at fagligheden kan skærpes, og vi vil gerne deltage i debatten om hvor og hvordan. Vi vil rigtig gerne være med til at diskutere, hvordan kvaliteten og fagligheden kan styrkes når det handler om håndteringen af børnesager. I vores optik handler det om, at vi skal sætte ind langt tidligere, og at vi i langt højere grad skal styrke arbejdet med en grundig og fagligt funderet matchning af det enkelte barn og anbringelsesstedet.

Redaktionen er afsluttet onsdag den 25. august 2010. Se flere presseklip på www.sl.dk/slimedierne

KREDSNYT

BORNHOLM

Bliv klogere på din pensionsordning i PKA

27. oktober kl. 16.30 – 20.00
Hotel Fredensborg, Strandvejen 116, Rønne. Informations-/Seniormøde. Første del af mødet vil være generelt informationsmøde og sidste time vil specifikt henvende sig til medlemmer 58+. Tilmelding senest 8. oktober til bornholm@sl.dk eller 7248 6650.

LILLEBÆLT

Tirsdagsarrangement for seniorerne**7. september**

Tur til København for at se Storm P. Museet og Revymuseet. Der er busafgang fra Middelfart, parkeringsplads ved den nye bro, kl. 8.30, Odense, den fynske landsby, kl. 9.15 og Nyborg, ved den gamle banegård, kl. 10.00. Kl. 12.00 ankommer vi til Frederiksberg Have, hvor vi spiser vores medbragte mad, derefter skal vi på Storm P. Museet. Når vi er færdige der skal vi hen på Revymuseet. Anslået hjemkomst kl. 19.00. Prisen er 250 kr. for turen. Derudover vil der være entrebillet. Der er kaffe og rundstykker i bussen. Yderligere informationer på: www.lillebaeltseniorer.dk. Betaling ved bussen eller på kontoret. Tilmelding til kontoret i Danmarksgade 16, Odense, tlf. 7248 6450 eller Didde Lyneborg tlf. 6091 3490 senest den 4. september.

Novemberkonference 2010**9. – 12. november**

Odense. Novemberkonferencen afholdes for 27. gang. Du kan se det spændende program på novemberkonferencen.dk eller sl.dk/lillebaelt. Socialpædagogerne Lillebælt sender programmet til alle institutioner i kredsen. Tilmelding senest den 22. oktober.

NORDJYLLAND

Cafemøde for familieplejere

24. november kl. 9.00 – 12.00
Socialpædagogerne, Skansevej 90B, 9400 Nørresundby. Indhold vil være aktuelle emner og ellers et rum til udveksling af løst og fast. Der er ikke tilmelding til mødet, så bare mød op!

STORKØBENHAVN

Møde med Preben Wilhjelm for seniorerne

8. oktober kl. 10.00
'Om demokrati'. Preben giver sin opfattelse af hvad demokrati er og spørger om vi har demokrati i Danmark. Arrangeret af LO faglige seniorer. Mødet afholdes i Amager kulturcenter På loftet, Øresundsvej 4.

Møde med Else Lidegaard for seniorerne

22. oktober kl. 10.00
'Civil ulydighed'. Else fortæller om hvilke grænser man som pensionist kan overskride, er vi for gamle til at gå på barrikaderne? Arrangeret af LO faglige seniorer. Mødet afholdes i Amager kulturcenter På loftet, Øresundsvej 4.

Ture for seniorerne

1. oktober kl. 13.00
Christiansborg slotsplads. LO faglige seniorer fejrer FN's internationale ældredag med en demonstration på Christiansborg slotsplads. Der vil være talere og musikalsk underholdning. Mød op, der er ingen tilmeldingsfrist.

27. oktober kl. 10.30
Vi mødes udenfor hovedporten 6 ved Avedørelejren og går ind til rundvisning på cirkusmuseet. Bagefter vil der være en lille anretning. Pris 75 kr. (inkl. rundvisning, frokost + en genstand). Tilmelding og betalingsfrist den 15. oktober.

18. november kl. 8.45
Vi mødes ved trappen til Folketinget, der er rundvisning kl. 9.15 præcis. Det er vigtigt, at alle kommer til tiden, da vi skal have gæstekort. Efter rundvisningen skal vi op på tilhørerpladserne og overvære en debat kl. ca. 10.30. Efter en lille pause går vi i snapsetinget til frokost + 1 genstand. Pris 100 kr. Tilmelding og betalingsfrist 1. november.

2. december kl. 16
I Socialpædagogernes lokaler på Hejrevej 43. Julefrokost med overraskelser. Tilmeldingsfrist 9. november.

Alle turerne betales til reg. 2191 konto 0567405745. Eller henvendelse til seniorerne@yahoo.dk / tlf. 2489 1061.

ØSTJYLLAND

Cafémøde for familieplejere

22. september kl. 9.30 – 12.30
Socialpædagogerne Østjylland, Søren Frichs Vej 42 C, 8230 Åbyhøj. Læs mere på kredsens hjemmeside under sektioner og udvalg: sl.dk/ostjylland Tilmelding til Lilli Bach, tlf. 5133 8957 / mail.toesen@andersen.tdcadsl.dk

Temadag for ledere, tillids- og arbejdsmiljørepræsentanter (SR)

15. oktober kl. 9.00 – 15.30
LO Århus, Aarhusalen, Skt. Knuds Torv 3. Temadag om arbejdsmiljø, faglighed, etik og kvalitet for arbejdspladsernes repræsentanter, ledere, TR og SR. Læs mere om programmet og praktiske oplysninger på www.sl.dk/ostjylland under arrangementer. Tilmelding senest den 1. oktober til oestjylland@sl.dk

Grundkursus for kontaktpersoner

Weekendkursus til dig, der ønsker opdatering og inspiration. På kurset vil du få grundlæggende viden om kontaktpersonsoppgaven. Indsigt i servicelovens paragraffer, samt nyttig viden, teori, inspiration og træning i kontaktpersonens arbejdsopgaver.

Yderligere oplysninger og tilmelding
www.move1-konsulent.dk

Telegrafvej 5A, lok. 229 · 2750 Ballerup
E: frk.lund@mail.dk · T: 4118 1030

SÆLGES**For tiden Kursussted med Bed & Breakfast**

Enestående mulighed for at erhverve sig et fuldt køreklart og velindrettet kursuscenter i dejlige omgivelser. Dejlig have med udsigt til marker, samt frugthave og køkkenhave. I alt 14.000 m² grønne arealer med diverse folde og mindre stald. Inden- og udendørsfaciliteter **velegnede til behandlingshjem eller bofællesskab**. 18 værelser og 8 badeværelser, 3 undervisningslokaler, stor sal med plads til op til 100 personer, køkken og spisestue m. brændeovn. Alle lokaler og fællesarealer hyggeligt indrettede. Alt interiør medfølger, der er 1.200 m² under tag og billig opvarmning af ejendommen. Privatbolig med 7 værelser af varierende størrelse samt terrasse, spabad og brændeovn. Ejendommen ligger med 4 km til indkøbsmuligheder, skoler og daginstitutioner. 13 km til motorvejen og med bus og skolebus udenfor døren.

For flere informationer kontakt Erhvervsmægler Jan Sørensen på 2366 4280 eller besøg www.emperhverv.dk for et salgsprospekt

Erhvervsmægler - Aktieselskabet
EMP Erhverv

KALENDER

Omtale i vores aktivitetskalender må højst fylde 50 ord, dvs. arrangementets titel, tid og sted, deltagerbetaling, optagelseskrav og frister.

Medlemmernes pensionsordning – overblik og indsigts Introduktionskursus for tillidsrepræsentanter

Kurset er for tillidsrepræsentanter og -suppleanter, ansatte og bestyrelsesmedlemmer i de faglige organisationer samt andre, som har brug for viden om den pensionsordning, de og deres kolleger har i PKA. Vi tilbyder en gennemgang, som giver et indblik i hvordan pensionsordningen er sammensat. PKA betaler kursus- og rejseudgifter. Kurset betragtes som led i de faglige organisationers egen uddannelse af tillidsrepræsentanter. Deltagerne kan derfor forvente at få tjenestefrihed efter gældende regler. Pensionskassen refunderer tabt arbejdsfortjeneste efter aftale mellem PKA og den faglige organisation. Kurset varer en dag, og i 2010 tilbyder vi 6 kurser rundt omkring i landet. Læs mere på www.pka.dk under 'Pensionskasserne' og 'Møder og kurser'. Her kan du også se, hvordan du tilmelder dig.

9. september kl. 9.30 – 16.00 Konference: De Utrolige År med Carolyn Webster-Stratton

Konference, hvor Carolyn Webster-Stratton fortæller om de evidensbaserede programmer, hun har forsket i og udviklet gennem de seneste 25 år. Programserien De Utrolige År har til formål at øge trivsel i familier med børn, som har en udadreagerende og vanskelig adfærd. Målgruppen er børn og familier med børn i alderen 0-12 år. Programmerne er rettet mod henholdsvis forældrene, de professionelle omkring børnene og endelig børnene selv. De Utrolige År kan med andre ord anvendes i en helhedsorienteret social indsats. Arrangør: Servicestyrelsen. Sted: Radisson Blu H.C. Andersen Hotel, Odense. Pris: 600 kr. Se mere på www.servicestyrelsen.dk

7. oktober – 24. marts Mennesker med handicap set i et historisk perspektiv

Kirkebakskolen, Kløvervænget 51, 2625 Vallensbæk. Kl. 19.00 – 21.00. Pris, HSHS-medlemmer/ikke-medlemmer: 6 aftener for 600/800 kr. Pr. aften: 125/150 kr. Formålet med aftenhøjskolen er at formidle viden om, hvordan mennesker med handicap er blevet behandlet og betragtet

historisk. Hvordan er deres handicap blevet forklaret, hvilken samfundsmæssig betydning er det blevet tilagt at have dette eller hint handicap, og hvordan har hverdagen være for mennesker med funktionsnedsættelser? Hvordan ser det ud i forhold til i dag? Aftenerne vil indeholde en blanding af foredrag, illustration og diskussion. Birgit Kirkebæk vil være den gennemgående kursusleder. Forskellige foredragsholdere vil deltage de enkelte aftener. Læs mere og tilmeld dig senest 10. september på www.handicaphistoriskselskab.dk

14. – 15. oktober Efterårskonference på Hotel Nyborg Strand

Konference for ledere og konsulenter på alle niveauer på tilbud for mennesker med udviklingshæmning samt konsulenter fra området. Program og tilmelding: www.socialtlederforum.dk. Tilmeldingsfrist 13. september. Yderligere oplysninger på Socialt Leder Forums sekretariat: tlf. 6471 5993 eller e-mail: mail@socialtlederforum.dk

DELTA I SOCIALPÆDAGOGENS
FACEBOOK-GRUPPE

ET RUM FOR FAGLIG REFLEKTION
OG ERFARINGSUDVEKSLING

SL.DK/FACEBOOK

SOCIALPÆDAGOGERNES KLAGENÆVN

Hvis du vil klage...

Hvis du mener, at der er begået fejl eller forsømmelser ved behandling af din sag – enten i kredsen eller i forbundet – kan du få din klage behandlet af Socialpædagogernes Klagenævn.

For at Socialpædagogernes klagenævn kan behandle en sag, skal du først have udnyttet det interne klagesystem i Socialpædagogerne. Sagen må endvidere ikke være rejst ved domstolene.

Klagenævnet består af en dommer samt to medlemmer af Socialpædagogerne. Nævnet er uafhængigt af Socialpædagogerne og nævnets udtalelser er vejledende.

Hvad kan du klage over:

Du kan klage over sagsbehandlingen i Socialpædagogerne i individuelle medlemssager, hvor du som medlem har en væsentlig, individuel interesse. En individuel medlemssag er eksempelvis en afskedigelsessag, en arbejdsskadesag, en social sag eller en lønsag, hvor Socialpædagogerne har bistået dig.

Du kan ikke klage over forbundets kollektive interessevaretagelse, eksempelvis overenskomstresultat, eller generelle fagpolitiske beslutninger truffet af forbundet.

Klagevejledning:

Ved sagens afslutning vil du modtage en klagevejledning fra Socialpædagogerne.

I forbindelse med indgåelse af indivi-

duelle lønftaler vil du ikke modtage en klagevejledning. Du har dog fortsat mulighed for at klage over Socialpædagogernes bistand i forbindelse med indgåelse af lønftaler.

Klagefrist:

Din klage skal være Socialpædagogerne/Klagenævnet i hænde senest fire uger efter at du har modtaget afgørelsen. I forbindelse med individuelle lønftaler er der ingen klagefrist.

Kreds niveau:

Hvis du vil klage over fejl og forsømmelser i forbindelse med en sag, der er behandlet i kredsen, skal du først klage til kredsbestyrelsen.

Forbunds niveau:

Hvis du er utilfreds med kredsbestyrelsens afgørelse, kan du herefter klage til Socialpædagogernes Forretningsudvalg.

Klagenævn:

Såfremt du er utilfreds med Forretningsudvalgets afgørelse, kan du klage til Socialpædagogernes Klagenævn. Klagenævnet har adresse udenfor Socialpædagogerne og din skriftlige klage skal derfor sendes til:

Socialpædagogernes Klagenævn
c/o landsdommer Tine Vuust
Østre Landsret
Bredgade 59
1260 København K

FAGLIGE NETVÆRK

WWW.SL.DK/NETVÆRK

For medlemmer, der arbejder inden for følgende områder:

Socialpædagoger ansat ved somatiske og psykiatriske afd.
www.sl.dk/hospsyk

Netværksansvarlig:
Jesper Leschly Pedersen
Marslev Byvej 19, 5290 Marslev
Tlf. privat 6595 1877 / 4092 5321
mail: jesperped@dbmail.dk

Økonomiansvarlig:
Peter Beck Epstein
Tlf. arb. 7789 2106
mail: peter-epstein@hotmail.com

Sikrede døgninstitutioner for unge under 18 år
www.sl.dk/sikrede

Netværksansvarlig:
Kurt Rasmussen
Munkebjergvej 50,
5000 Odense C
Tlf. 6614 2129
mail: munkebjergvej50@privat.dk

Økonomiansvarlig:
Mette K. Andersen
Tlf. 4752 8467

Domfældte
www.sl.dk/domfaeldte
udviklingshæmmede

Netværksansvarlig:
Jens Jørgen Carstensen
Boinstitutionen
Grønnebæk
Afdeling Kompasrosen
Mosevej 1A
6630 Rødding
Tlf. 7355 2004
mail: jensjca@stofanet.dk

Fagligt Ældre-netværk
www.sl.dk/aeldre

Netværksansvarlig:
Hanna Hansen
Bøgegården 40
4300 Holbæk
mail: hannh@holbkom.dk

Økonomiansvarlig:
Else Marie Sørensen
Tlf. 7544 5588

Senhjerneskadede og bevægelsehandicappede
www.sl.dk/s&b

Netværksansvarlig:
Vanda Thorup
Neuro/fysisk Handicapcenter
Bygholms Allé 2, 8260 Viby J.
Tlf. 8733 8460 / mobil 5157 5512
vtr@fa.aarhus.dk

Økonomiansvarlig:
Jytte Jelstrup
Mobil: 2879 2089
jytte.jelstrup@koege.com

Hjemmesideansvarlig:
Niels Schmidt
7445 0976

Stofmisbrugsområdet
www.sl.dk/stofmisbrugsområdet

Netværksansvarlig:
Ingelis Langgaard
KABS, Bakken 3
2600 Glostrup
Tlf. 2032 7151
mail:
ingelislanggaard@glostrup.dk

Økonomiansvarlig:
Ingrid Lund Sørensen
Tlf. 5150 2782
mail: ingsl@fa.dk

Kuratorer/familiepleje-konsulenter
www.sl.dk/kuratorer

Netværksansvarlig:
Esben Bohøj
Ungdomscentret
Sønderallé 33, 8000 Århus C
Tlf. 8940 5227 eller 2920 3648
e-mail: ebo@aarhus.dk

Døve
www.sl.dk/dove

Netværksansvarlig:
Anne Buss
Center for Døve AJ (www.cfd.dk)
Boprojekt Vision 18
Tlf. 2140 2503
mail: annebuss@tdcadsl.dk

Sindslidende
www.sl.dk/sindslidende

Netværksansvarlig:
Else Margrethe Tvilhøj
Langelinie 126
5230 Odense M

Økonomiansvarlig:
Morten Schuster
tlf. arb. 3957 5632

Aflastningsinstitutioner
www.sl.dk/aflastning

Netværksansvarlig:
Trine Julin Johnsen
Landerslevvej 67
3630 Jægerspris
Tlf. 2122 8452

Økonomiansvarlig:
Lillian Jensen
Tlf. 9721 0291

Kommunale fritidstilbud til mennesker med fysiske og psykiske funktions-nedsættelser
www.sl.dk/fritidstilbud

Netværksansvarlig:
Jette Hedensted
Tusindfryd
Guldkrog 1,
7100 Vejle
Tlf. 7644 6060
mail: jehed@vejle.dk

Marginaliserede og udstødte
www.sl.dk/marginaliserede

Netværksansvarlig:
Peder Larsen
St. Dannesbo
Bryllevej 20, 5250 Odense SV
Tlf. 6028 0575

Økonomiansvarlig:
Gitte Helle Lundgren
Tlf. 6396 0211
gilul@odense.dk

Opholdssteder
www.sl.dk/opholdssteder

Netværksansvarlig p.t.:
Niels Lønbæk Pedersen
Brolæggerstræde 9
1211 København K
Tlf. 7248 6000
mail: nlp@sl.dk

Familiepleje
www.sl.dk/familieplejenetvaerk

Netværksansvarlig:
Lilli Bach Andersen
Løjenkærvej 16, 8300 Odder
Tlf. 8692 8257
mail: toesen@andersen.tdcadsl.dk

Småbørns- og familieinstitutioner
www.sl.dk/smabørnsinstitutioner
www.sl.dk/familieinstitutioner

Netværksansvarlig:
Irene Larsen
Stendyssehaven
Skovsbovej 101
5700 Svendborg
Tlf. 6217 2060

Lærere ansat på døgninstitutioner
www.sl.dk/lærer

Netværksansvarlig:
Flemming Kjærgaard
Behandlingshjemmet Sølyst
Færgevej 3
5800 Nyborg
Tlf. 6333 7090
mail: fkanl@nyborg.dk
fax: 6333 6969

Meld dig ind i DIT netværk på www.sl.dk/netvaerk

Hvornår var det nu var?

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

Det rigtige svar på forrige quiz var 1990. Den 18. januar vedtog hovedbestyrelsen (HB) en indstilling om at arbejde for at skabe en samling om en fusion på det pædagogiske område med BUPL og det daværende LDK. I indstillingen stod der:

'Hovedbestyrelsen behandler på mødet den 15. februar 1990 forslag til vedtægter for det kommunale kartel i LO. På HB-konferencen den 24.-26. januar 1990 er grundlaget for et enhedsforbund til nærmere debat. I den forbindelse afklares, hvordan det sikres, at hovedbestyrelsen og HB's faste udvalg reelt inddrages i forhold til 'fusionsforhandlingerne.'

Så er vi nået til sidste spørgsmål i denne sommers quiz.

Har man sagt deltidsarbejde, må man også sige kvinder. For de to ting hører uløseligt sammen og har gjort det, lige siden kvinderne for alvor stormede ind på arbejdsmarkedet i slutningen af 1950'erne.

SL mente ikke, at nedsat arbejdstid eller deltid var vejen frem mod ligestilling. For at få et indtryk af, hvor udbredt deltidsarbejde var blandt socialpædagoger, gennemførte kvindepolitisk udvalg en undersøgelse, der viste, at omkring 30 procent af kvinderne er deltidsansatte mod kun fem procent af mændene.

Formanden for udvalget udtalte:

'Selvfølgelig forstår jeg godt dem, der prioriterer familien højt ved at gå på nedsat tid. Men på den måde får vi ikke gjort noget ved årsagerne til, at børnefamilier er så betrængte i dag.'

Hvornår blev denne undersøgelse gennemført?

1972 1976 1986

Læs svaret i næste nummer af Socialpædagogen.

Du kan også deltage konkurrencen om to flasker vin. Hvis du vil deltage, skal du sende dit svar på mail til quiz@sl.dk senest tirsdag den 14. september. Har flere svaret rigtigt, trækker vi lod mellem de rigtige besvarelser. Vinderen af hver runde af quizen får direkte besked.